

EUROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 17.4.2018.
COM(2018) 209 final

2018/0103 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva te izmjeni Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 98/2013 o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva

{SWD(2018) 104 final} - {SWD(2018) 105 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Prekursori eksploziva kemijske su tvari koje se mogu upotrebljavati u legitimne svrhe, ali i zloupotrijebiti za proizvodnju eksploziva. Kako bi se spriječila nezakonita proizvodnja eksploziva, Uredbom (EU) br. 98/2013 o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva¹ (dalje u tekstu „Uredba”) široj se javnosti ograničava stavljanje na tržište, uvođenje, posjedovanje i uporaba određenih prekursora eksploziva te se utvrđuju pravila za prijavljivanje sumnjivih transakcija.

Nakon stupanja Uredbe na snagu 1. ožujka 2013.² smanjila se količina prekursora eksploziva koji su široj javnosti dostupni na tržištu. Usto, države članice izvijestile su o povećanju broja prijavljenih sumnjivih transakcija, nestanaka i krađa. Međutim, prekursori eksploziva i dalje se upotrebljavaju za nezakonitu proizvodnju eksploziva. Takvi „eksplozivi kućne izrade” upotrijebljeni su u velikoj većini terorističkih napada u EU-u, uključujući napade u Madridu 2004., Londonu 2005., Parizu 2015., Bruxellesu 2016. te Manchesteru i Parsons Greenu 2017. Velika većina žrtava u takvim napadima posljednjih nekoliko desetljeća stradala je upravo od eksploziva kućne izrade.

Utvrđivanjem ograničenja i kontrola na razini Unije Uredbom su se namjeravali stvoriti ravnopravni uvjeti za sva društva na koja se ona odnosi. Međutim, to je postignuto tek djelomično jer su na temelju Uredbe dopuštene razlike među državama članicama u razini ograničenja. Time se ne osigurava najveća moguća ujednačenost za gospodarske subjekte. Osim toga, na temelju postojeće Uredbe nije moguće zajamčiti dostatnu razinu zaštite sigurnosti šire javnosti. Prema nekim prijavama kriminalci nastoje nabaviti prekursore eksploziva u državama članicama s nižom razinom ograničenja, ili na internetu, na kojem se Uredba ne primjenjuje u svim slučajevima.

Pokazalo se da postojeća ograničenja i kontrole nisu dostatni za sprečavanje nezakonite proizvodnje eksploziva kućne izrade. Naprimjer, zahtjevom za registraciju transakcija kriminalci se ne odvrćaju od nabave prekursora eksploziva niti im se ona onemogućuje. Pravne osobe mogu nabavljati prekursore eksploziva koji im nisu potrebni za rad. Od stupanja Uredbe na snagu promijenila se i razina prijetnje. Teroristi upotrebljavaju nove taktike te razvijaju nove kemijske sastave i tehnike za izradu bombi, i to barem dijelom radi zaobilazanja postojećih ograničenja i kontrola.

Osim toga, u Uredbi nedostaju odredbe kojima se olakšavaju usklađivanje i provedba. To je povezano s nizom sustavnih nedostataka duž lanca nabave: nisu svi dionici svjesni obveza na temelju Uredbe te neki gospodarski subjekti ne provode provjere kako bi osigurali usklađenost. Inspekcije se također ne provode sustavno u svim državama članicama. Na kraju, Uredba nije dovoljno jasna u pogledu niza obveza koje se njome uvode, uključujući obveze kojima se nastoji osigurati prijenos informacija duž lanca nabave. Ovim se Prijedlogom uredbe postojeća Uredba namjerava pojačati i pojasniti kako bi se riješili prethodno navedeni problemi. Komisija će usporedno nastaviti s nezakonodavnim radom na smanjenju zloupotrebe prekursora eksploziva i uklanjanju prepreka slobodnom kretanju tih tvari na unutarnjem tržištu, a posebno u okviru tekućeg rada Stalnog odbora za prekursore te usavršavanjem i ažuriranjem smjernica, kako se zahtijeva na temelju Uredbe.

¹ Uredba (EU) br. 98/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva (SL L 39, 9.2.2013., str. 1.).

² Počela se primjenjivati 2. rujna 2014. godine.

Riječ je o inicijativi u okviru Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT). U mišljenju platforme REFIT prepoznati su prethodno navedeni problemi koji proizlaze iz razlika u primjeni Uredbe te je predloženo razmatranje mogućnosti za osiguravanje njezine ujednačene primjene, posebice uspostava zajedničkih uvjeta i kriterija za izdavanje dozvola te pojašnjavanje nejasnih zahtjeva koji se odnose na subjekte u lancu nabave.

- **Institucijski kontekst prijedloga**

Regulacija dostupnosti prekursora eksploziva na tržištu utvrđena je kao prioritet politike u Akcijskom planu EU-a za povećanje sigurnosti eksploziva iz 2008.³ Nakon donošenja tog Akcijskog plana Europska komisija uspostavila je Stalni odbor za prekursore, stručnu skupinu koja okuplja stručnjake iz država članica i dionike iz kemijske industrije i sektora maloprodaje. Na temelju preporuka Stalnog odbora za prekursore i rezultata procjene učinka mogućih opcija⁴ Komisija je 2010. donijela Prijedlog uredbe o prekursorima eksploziva⁵. Uredba (EZ) br. 98/2013 o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva („Uredba”) donesena je 15. siječnja 2013.

U Europskom programu sigurnosti⁶, koji je Komisija donijela u travnju 2015., ponovno je istaknuto koliko su ta ograničenja i kontrole važni u onemogućavanju aktivnosti terorističkih mreža time što im otežavaju izvršavanje napada te nabavu i upotrebu opasnih tvari.

Nakon napada u Parizu 13. studenoga 2015. i u Bruxellesu 22. ožujka 2016. Komisija je u Akcijskom planu EU-a za borbu protiv nezakonite trgovine vatrenim oružjem i eksplozivima te njihove uporabe⁷ i Komunikaciji o provedbi Europskog programa sigurnosti za borbu protiv terorizma⁸ istaknula da je pristup prekursorima eksploziva i dalje prejednostavan te da bi postojeći nadzor trebalo pojačati.

U veljači 2017. Komisija je donijela izvješće o primjeni Uredbe⁹. U izvješću se govori o nizu izazova s kojima se suočavaju države članice i subjekti u lancu nabave u provedbi Uredbe te o potrebi za povećanjem kapaciteta svih dionika uključenih u provedbu i izvršenje ograničenja i kontrola. Osim toga, u izvješću su istaknuti ograničenja zakonodavstva u pogledu razine svijesti u lancu nabave te postojanje mnoštva različitih režima diljem EU-a, zbog kojih nastaju ozbiljni sigurnosni propusti i problemi za dionike lanca nabave koji posluju diljem EU-a.

U listopadu 2017. donesena je Preporuka Komisije o hitnim koracima za sprečavanje zlouporabe prekursora eksploziva¹⁰. Od država članica zahtijevalo se da poduzmu sve

³ Vijeće Europske unije, „Akcijski plan EU-a za povećanje sigurnosti eksploziva”, 8109/08.

⁴ Radni dokument službi Komisije: Procjena učinka priložena Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva, SEC(2010) 1041 final od 20.9.2010.

⁵ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva, COM(2010) 0473 final od 20.9.2010.

⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Europski program sigurnosti, COM(2015) 185 final od 30.4.2015.

⁷ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću – Provedba Europskog programa sigurnosti: Akcijski plan EU-a za borbu protiv nezakonite trgovine vatrenim oružjem i eksplozivima te njihove uporabe, COM(2015) 624 final od 2.12.2015.

⁸ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću i Vijeću o provedbi Europskog programa sigurnosti za borbu protiv terorizma i stvaranje uvjeta za uspostavu učinkovite i istinske sigurnosne unije, COM(2016) 230 final od 20.4.2016.

⁹ Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni Uredbe (EU) br. 98/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva te delegiranju ovlasti na temelju te Uredbe, COM(2017) 103 final od 28.2.2017.

¹⁰ Preporuka Komisije o hitnim koracima za sprečavanje zlouporabe prekursora eksploziva, C(2017) 6950 final od 18.10.2017.

potrebne mjere u okviru postojeće Uredbe kako bi teroristima onemogućile pristup ograničenim tvarima te su pozvane da provedu temeljitu ocjenu zabrana i sustava dozvola ili registracije koje su uspostavile.

Vijeće Europske unije 7. prosinca 2017. pozdravilo je tu Preporuku i pozvalo države članice da ograniče dostupnost prekursora eksploziva široj javnosti¹¹. Europski parlament također je izrazio zabrinutost zbog široke dostupnosti vatrenog oružja i prekursora eksploziva na skrivenim mrežama i sve veće povezanosti terorizma s organiziranim kriminalom¹².

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Tvari i smjese koje se mogu upotrijebiti za nezakonitu proizvodnju eksploziva podliježu i nizu drugih pravnih instrumenata EU-a. Tim se instrumentima, kao i ovim Prijedlogom, nastoji osigurati funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Svaki od njih ima još jedan cilj, koji se obično odnosi na javno zdravlje, sigurnost ili okoliš. Tako je sekundarni cilj ovog Prijedloga uredbe usmjeren na sigurnost, odnosno na otkrivanje i sprečavanje nezakonite proizvodnje eksploziva.

Ograničenja kemijskih tvari u svrhu sigurnosti uvedena su i uredbama (EZ) br. 1259/2013¹³ te (EZ) br. 273/2004¹⁴, koje se odnose na trgovinu prekursorima za droge između EU-a i trećih zemalja odnosno unutar EU-a. Niz prekursora eksploziva može se upotrijebiti i kao prekursori za droge. Nadalje, Uredbom Vijeća (EZ) br. 428/2009¹⁵ utvrđuju se zajednička pravila EU-a za kontrolu i zajednički EU-ov popis robe s dvojnomo namjenom, koji uključuje i neke prekursora eksploziva.

Radi osiguranja visoke razine zaštite zdravlja ljudi i okoliša Uredbom (EZ) br. 1272/2008 o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa (dalje u tekstu „Uredba o CLP-u”)¹⁶ utvrđuju se kriteriji na razini EU-a prema kojima se utvrđuje mora li se kemijska tvar ili smjesa proizvedena na europskom tržištu ili uvezena na njega razvrstati kao opasna. Dobavljači zatim moraju svojim kupcima, uključujući potrošače, priopćiti utvrđene opasnosti tih tvari ili smjesa. Najčešći je način za priopćavanje opasnosti stavljanjem oznake na pakiranu tvar ili smjesu, ali i sigurnosno-tehnički list, koji se dostavlja dionicima dalje u lancu nabave.

Za potrebe javnog zdravlja javnog zdravlja, okoliša i sigurnosti Uredbom (EZ) br. 1907/2006 o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH)¹⁷ utvrđuju se

¹¹ Zaključci Vijeća o jačanju odgovora Europske unije na opasnosti povezane s KBRN-om, smanjenju pristupa prekursorima eksploziva i zaštiti javnih prostora, 15648/17.

¹² Rezolucija Europskog parlamenta od 3. listopada 2017. o borbi protiv kiberkriminaliteta (2017/2068(INI)).

¹³ Uredba Vijeća (EZ) br. 1259/2013 od 20. studenoga 2013. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 111/2005 o utvrđivanju pravila za nadzor trgovine prekursorima za droge između Zajednice i trećih zemalja (SL L 330, 10.12.2013., str. 30.).

¹⁴ Uredba (EZ) br. 273/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o prekursorima za droge (SL L 47, 18.2.2004., str. 1.).

¹⁵ Uredba Vijeća (EZ) br. 428/2009 od 5. svibnja 2009. o uspostavljanju režima Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoza robe s dvojnomo namjenom (SL L 134, 29.5.2009., str. 1.).

¹⁶ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

¹⁷ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

postupak registracije za kemijske tvari te popis ograničenja za proizvodnju, stavljanje na tržište i uporabu određenih opasnih tvari, pripravaka i proizvoda. To uključuje prekursor eksploziva amonijev nitrat. Uredbom (EZ) br. 2003/2003 o gnojivima¹⁸ utvrđena su precizna pravila o mjerama sigurnosti i kontrole za amonijsko nitratna goriva.

Ovim Prijedlogom uredbe ne predviđaju se prethodna registracija ni razvrstavanje kemijskih tvari. U predloženoj se uredbi zauzima pristup da se sve kemijske tvari mogu staviti na raspolaganje, pa tako i široj javnosti, osim ako je ovom Uredbom (ili drugim zakonodavnim aktom Unije) propisano drukčije (vidjeti članak 4.).

Direktiva 2014/28/EU o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje eksploziva za civilnu upotrebu na tržištu i nadzoru nad njima¹⁹ usmjerena je na eksplozive, a ovaj se Prijedlog uredbe odnosi na prekursore eksploziva, odnosno tvari koje se mogu upotrijebiti za nezakonitu proizvodnju eksploziva. Usto, ovim Prijedlogom uredbe nisu obuhvaćena pirotehnička sredstva. Stavljanje na raspolaganje pirotehničkih sredstava regulirano je Direktivom 2013/29/EU o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje pirotehničkih sredstava na tržište²⁰, u kojoj je utvrđena kategorizacija pirotehničkih sredstava prema vrsti njihove uporabe ili prema njihovoj namjeni i razini rizika. Najopasnija kategorija vatrometa (razred F4) samo je za profesionalnu uporabu.

• **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Ovim se Prijedlogom dopunjuje Akcijski plan EU-a iz 2017. za poboljšanje spremnosti s obzirom na rizike za kemijsku, biološku, radiološku i nuklearnu sigurnost²¹, a posebice mjere tog akcijskog plana za kemijski sektor, kao što je rad na otkrivanju i ublažavanju kemijskih prijetnji, npr. u okviru carinskih tijela, ili rad na sprečavanju unutarnjih prijetnji kemijskim postrojenjima. Nadalje, Akcijskim planom EU-a iz 2017. za potporu zaštiti javnih prostora²² osigurava se okvir za suradnju te razmjenu informacija i najboljih praksi među državama članicama o terorističkim prijetnjama, uključujući one povezane s eksplozivima kućne izrade.

Predloženom uredbom dopunit će se kaznenopravni okvir utvrđen Direktivom 2017/541 o suzbijanju terorizma²³, posebno ako prijavljivanje sumnjivih transakcija u skladu s ovim prijedlogom može dovesti do istrage na temelju sumnje u postojanje kaznenog djela terorizma. Tom se Direktivom od država članica zahtijeva da poduzmu mjere za uklanjanje sadržaja na internetu koji javno potiče počinjenje kaznenih djela terorizma.

¹⁸ Uredba (EZ) br. 2003/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o gnojivima (SL L 304, 21.11.2003., str. 1.).

¹⁹ Direktiva 2014/28/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje eksploziva za civilnu upotrebu na tržištu i nadzoru nad njima (preinačena) (SL L 96, 29.3.2014., str. 1.).

²⁰ Direktiva 2013/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje pirotehničkih sredstava na tržište (SL L 178, 28.6.2013., str. 27.).

²¹ COM(2017) 610 final od 18.10.2017.

²² COM(2017) 612 final od 18.10.2017.

²³ Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88, 31.3.2017., str. 6.).

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna je osnova za ovaj Prijedlog članak 114. UFEU-a, kojim se Europski parlament i Vijeće ovlašćuju za donošenje mjera, u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, za usklađivanje odredaba zakona ili drugih propisa u državama članicama, čiji je cilj uspostava i funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Potreba za djelovanjem EU-a već je potvrđena donošenjem Uredbe (EU) br. 98/2013, kojom se na razini Unije utvrđuju pravila za ograničenja i kontrole prekursora eksploziva. Iako je postojećim pravnim okvirom uspostavljen donekle zajednički pristup na razini EU-a, evaluacija tog okvira pokazala je i znatne razlike na zakonodavnoj i operativnoj razini. Na temelju Uredbe (EU) br. 98/2013 države članice mogu ne samo odrediti različite vrste ograničenja, već i različito tumačiti njezin tekst te je u praksi primjenjivati u različitoj mjeri.

Različita pravila i prakse utječu na gospodarske subjekte diljem EU-a, a posebno kad prodaju ili kupuju proizvode unutar EU-a. Taj problem ograničava slobodu kretanja prekursora eksploziva unutar EU-a i tako utječe na unutarnje tržište. Nije ga moguće riješiti jednostranim djelovanjem država članica jer prepreke i nesigurnosti proizlaze iz razlika među zakonima i postupcima država članica. Slično tome, nesigurnosti u pogledu postojećeg okvira EU-a potrebno je riješiti na razini EU-a jer bi se nacionalnim mjerama uzrokovale razlike u tumačenju Uredbe.

Razlike u pravilima i praksi mogu se iskoristiti za nezakonitu nabavu prekursora eksploziva. Ako kriminalci mogu doći u posjed prekursora eksploziva u državama članicama s nižim razinama ograničenja i/ili kontrole, to utječe na sigurnost svih država članica i povećava zabrinutost za sigurnost na razini EU-a. Ta se praksa može spriječiti samo ako države članice usklade svoje sustave kontrole i sve ispravno provode pravila, tj. potrebna je intervencija na razini EU-a.

Ograničenja i kontrole moraju se uskladiti s rastućom razinom prijetnje. Budući da u nekim državama članicama razina ograničenja i kontrola nije primjerena, druge bi države članice mogle smatrati potrebnim da na nacionalnoj razini donesu mjere koje nadilaze područje primjene ove Uredbe. To bi negativno utjecalo na slobodu kretanja ljudi, robe i usluga diljem Unije.

Stoga bi dodana vrijednost djelovanja na razini Unije dovela do bolje usklađenih ograničenja i kontrola u pogledu prekursora eksploziva, čime bi se povećala sigurnost i olakšalo slobodno kretanje tih tvari.

• Proporcionalnost

U pratećoj procjeni učinka prednost je dana pristupu iz ovog prijedloga u odnosu na nezakonodavne mjere usmjerene na povećanje primjene uredbe te u odnosu na znatniju zakonodavnu reviziju postojećeg okvira. Ovim se Prijedlogom jača i pojašnjava postojeći pravni okvir, a da se time ne utječe na njegove bitne značajke. Prijedlog bi znatno pridonio sigurnosti i funkcioniranju unutarnjeg tržišta, a ne bi bio neproporcionalan s obzirom na ograničen očekivani učinak na tržište u smislu opterećenja i troškova povezanih s provedbom ili izvršenjem.

Jačanje usklađenosti ograničenja više će utjecati na poduzeća čija je glavna djelatnost nabava ograničenih prekursora eksploziva (visoke koncentracije) nego na ona koja nude znatno širi raspon proizvoda, uključujući alternative ograničenim prekursorima eksploziva. Međutim,

iako takva ograničenja mogu smanjiti potrošnju ograničenih proizvoda i potražnju za njima, mogu i povećati potrošnju proizvoda niže koncentracije s jednakim učinkom te potražnju za takvim proizvodima, ili alternativnim proizvodima koje će se nastaviti razvijati. To može negativno utjecati na poslovanje poduzeća koja proizvode ili prodaju ograničenu robu, ali i stvoriti nove prilike za poduzeća koja proizvode ili prodaju alternativnu robu i proizvode nižih koncentracija te potaknuti inovativna poduzeća. S obzirom na sve navedeno ne bi nastao znatan učinak na promet kemijskog sektora u cjelini.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

• Ex post evaluacija/provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva

U skladu s Radnim programom Komisije za 2018., u kojem se predviđa moguća revizija Uredbe, naručena je studija kako bi se analiziralo trenutačno stanje, utvrdili nedostaci i problemi te procijenio učinak mogućih promjena politike. Studija je Komisiji bila korisna u razmatranju načina za poboljšanje djelotvornosti i učinkovitosti ograničenja i kontrola EU-a kojima se ograničava dostupnost prekursora eksploziva i osigurava odgovarajuće prijavljivanje sumnjivih transakcija duž lanca nabave.

Studija je pokazala da su opći ciljevi Uredbe i dalje relevantni za trenutačne potrebe zbog stalne terorističke prijetnje u Europi te da Uredba općenito djelotvorno doprinosi ograničavanju dostupnosti prekursora eksploziva široj javnosti. Uredba je doprinijela nacionalnim nastojanjima da se poboljša otkrivanje zahvaljujući poboljšanoj razmjeni informacija i povećanju razine svijesti o sve većoj prijetnji koju predstavljaju prekursori eksploziva, i to tako što je povećana vidljivost te prijetnje te je stvoren politički poticaj brzom donošenju nacionalnih mjera ograničavanja.

U evaluaciji je istaknut i niz problema te područja postojećeg okvira u kojima su potrebna poboljšanja. Konkretnije, analiza je pokazala da Uredbom nisu obuhvaćeni ni jasno definirani svi relevantni prekursori eksploziva i dionici na koje se ona odnosi. Primjenu i izvršavanje Uredbe ograničavaju nedostatak ujednačenih kontrola te razlike u načinima provedbe kontrola. Rascjepkanost režima kontrole diljem EU-a otežava usklađenost gospodarskih subjekata i dovodi sigurnost u pitanje. Utvrđeno je da postoji potencijal za pojednostavnjenje i smanjenje troškova daljnjim usklađivanjem sustava ograničenja i kontrola, pojašnjavanjem obveze označivanja te uvođenjem bržeg i fleksibilnijeg postupka za izmjenu popisa ograničenih prekursora eksploziva.

• Savjetovanja s dionicima

U pripremi za evaluaciju i moguću reviziju postojećeg pravnog okvira Komisija je održala niz savjetovanja s različitim skupinama dionika, kao što su pojedinci, nacionalna nadležna tijela te gospodarski subjekti, uključujući proizvođače, distributere i trgovce u maloprodaji. Među ključnim je dionicima s kojima je provedeno savjetovanje i Stalni odbor za prekursore, koji okuplja stručnjake iz tijela država članica i dionike iz kemijske industrije i sektora maloprodaje.

Savjetovanje s javnosti o mogućoj reviziji postojećeg pravnog okvira provedeno je od 6. prosinca 2017. do 14. veljače 2018. Zaprimita su 83 odgovora, uglavnom od predstavnika poduzeća ili udruženja povezanih s proizvodnjom, distribucijom, prodajom ili uporabom prekursora eksploziva. Većina ih je odgovorila da postojeći sustav kontrola i ograničenja stavljanja na tržište i uporabe prekursora eksploziva uključuje relativno niske troškove, ali istodobno samo djelomično jamči sigurnost šire javnosti. Odgovorili su i da

doprinos Uredbe usklađivanju kontrola među državama članicama nije bio znatan. Konačno, većina je odgovorila da dostupnost određenih nereguliranih, a potencijalno opasnih tvari na tržištu te prodaja prekursora eksploziva na internetu dovode sigurnost u pitanje.

Rezultati javnog savjetovanja pokazali su da ispitanici podupiru buduće poboljšanje pravnog okvira, posebice pojašnjenje područja primjene okvira u pogledu prodaje na internetu, usklađeniju primjenu u državama članicama i bolji prijenos informacija duž lanca nabave. Sve su te sugestije uzete u obzir u ovom prijedlogu. Velika većina Stalnog odbora za prekursore i predstavnika industrije, tj. proizvođača i distributera izrazila je podršku mjerama za poboljšanje postojećeg pravnog okvira, kako je predstavljen u ovom Prijedlogu. Osim toga, predložili su da ovaj Prijedlog bude popraćen nizom nezakonodavnih mjera utvrđenih u procjeni učinka.

• **Procjena učinka**

Odbor za regulatorni nadzor dao je pozitivno mišljenje procjeni učinka priloženoj ovom Prijedlogu, uz nekoliko prijedloga za njegovo poboljšanje²⁴. Na temelju tog mišljenja procjena učinka izmijenjena je kako bi se jasnije objasnilo na koji su način osmišljene različite opcije politike i zašto su baš te opcije odabrane. Posebna pozornost usmjerena je na prodaju na internetu unutar postojećeg okvira i različitih opcija politike. Procjena učinka dodatno je izmijenjena kako bi se izričito naveli kriteriji za određivanje primjerenih ograničenja i kontrola te kako bi bolje odražavala stajališta dionika o konkretnim opcijama i mjerama. Konačno, dodan je odjeljak s detaljnim opisom mjera izvršenja koje je poduzela Komisija.

Uz osnovni scenarij (nulta opcija) razmotrene su tri opcije politike. Opcijom politike 1. (nezakonodavna) pojačala bi se primjena Uredbe s pomoću nezakonodavnih mjera. Opcijom politike 2. (zakonodavna – revizija postojećeg okvira) povećale bi se djelotvornost i učinkovitost ograničenja, izvršavanje među javnim tijelima te usklađenost lanca nabave; na kraju, opcijom politike 3. (zakonodavna – reforma postojećeg okvira) uvele bi se dodatne kontrole duž lanca nabave.

Nakon analize i usporedbe različitih opcija kao najpoželjnija opcija politike odabrana je opcija politike 2. Tom bi se opcijom riješili utvrđeni problemi i ona bi doprinijela utvrđenim općim i posebnim ciljevima. Nadalje, predloženim mjerama pojačao bi se i pojasnio postojeći pravni okvir, a da se time ne utječe na njegove bitne značajke. Budući da su glavni ciljevi postojeće Uredbe već barem djelomično ostvareni, potpuna reforma čini se nepotrebnom.

Glavni troškovi najpoželjnije opcije odnose se na troškove izvršavanja za javna tijela i nenaplaćenu dobit za poduzeća zbog ograničenja povezanih s dostupnošću proizvoda široj javnosti. Mogao bi nastati i blag negativan utjecaj na tržište rada. Međutim, najpoželjnijom opcijom općenito će se smanjiti troškovi usklađivanja i administrativno opterećenje zahvaljujući usklađivanju i pojašnjenju postojećih obveza. U procjeni učinka troškovi za poduzeća diljem Unije procijenjeni su na iznos između 5 i 25 milijuna EUR po uvođenju, nakon čega bi godišnji troškovi iznosili između 24 i 83 milijuna EUR. Troškovi za javne uprave procijenjeni su na oko 5 milijuna EUR po uvođenju te između 8 i 18 milijuna EUR godišnje. Glavne prednosti proizlaze iz uštede troškova usklađivanja, koja je procijenjena na između 25 i 75 milijuna EUR godišnje, te iz suzbijanja kriminala, uključujući terorističke napade, čime bi se moglo uštedjeti do 500 milijuna EUR.

²⁴ Poveznica na mišljenje Odbora za regulatorni nadzor.

- **Primjerenost propisa i pojednostavljivanje**

Budući da je ovo revizija postojećeg zakonodavstva obuhvaćenog Komisijinim Programom za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT), Komisija razmatra mogućnosti za pojednostavljenje i smanjenje troškova. Zbog naravi ovog zakonodavstva ono se primjenjuje na sve trgovce, stoga ovaj Prijedlog ne uključuje nikakva izuzeća za mikropoduzeća.

U okviru platforme REFIT dionici su Komisiji preporučili da razmotri mogućnosti za olakšavanje ujednačene primjene Uredbe u državama članicama, npr. uspostavu zajedničkih uvjeta i kriterija za izdavanje dozvola te pojašnjavanje nejasnoća. Dogovoreno je i da nema potrebe za pojašnjavanjem zahtjeva za subjekte u lancu nabave²⁵.

Ovim će se Prijedlogom pojasniti i poboljšati učinkovitost mjera kontrole koje se trenutačno primjenjuju. U procjeni učinka procijenjeno je da će se time smanjiti oko 10 % (između 25 i 75 milijuna EUR godišnje) trenutačnih troškova poduzeća za usklađivanje s Uredbom. Prijedlogom će se ograničiti razlike u ograničenjima za prekursore eksploziva diljem EU-a, čime će se pojednostaviti pravni okvir te će biti jednostavnije jasnije postupati u skladu s pravilima. To je posebno korisno za poduzeća koja posluju diljem EU-a te se zbog toga trenutačno moraju prilagođavati različitim režimima.

Predloženom uredbom uspostavlja se usklađeniji okvir za stavljanje ograničenih prekursora eksploziva na raspolaganje široj javnosti, posebice utvrđivanjem zajedničkih uvjeta za izdavanje dozvola i obustavom režima registracije iz Uredbe (EZ) br. 98/2013. U ovom se Prijedlogu uredbe jasno navodi da se ona primjenjuje i na internetu te se daju smjernice za tu primjenu. Razlika između profesionalnog korisnika, kojem se smiju staviti na raspolaganje ograničeni prekursori eksploziva, te pojedinca, kojem se ne smiju, pojasnit će se uvođenjem definicije obaju tih koncepata. Prijedlogom se rješava nejasnoća u pogledu obveze označavanja tako što se pojašnjava da svaki dionik u lancu nabave snosi teret obavješćivanja sljedećeg dionika da nabavljeni proizvod podliježe ograničenjima iz ove uredbe. To se može označiti naljepnicom, ali i učiniti s pomoću postojećih alata kao što je sigurnosno-tehnički list u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006.

Odredbe o amonijevu nitratu trenutačno postoje u Uredbi (EZ) br. 1907/2006 i u Uredbi (EU) br. 98/2013 o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva. U skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 zabranjeno je stavljati na tržište amonijev nitrat koji sadržava određeni postotak ili više masenog udjela dušika u odnosu na amonijev nitrat, osim u svrhu nabave daljnjim korisnicima, distributerima, poljoprivrednicima za primjenu u poljoprivrednoj djelatnosti te fizičkim ili pravnim osobama koje se profesionalno bave relevantnim djelatnostima. Uredbom (EU) br. 98/2013 mehanizam za prijavljivanje sumnjivih transakcija primjenjuje se na nabavu amonijeva nitrata, a državama članicama zaštitnom je klauzulom omogućeno da uvode dodatna ograničenja ako za to postoje opravdani razlozi.

Kako je Komisija utvrdila 2015.²⁶, regulatorni okvir pojednostavnio bi se prenošenjem odgovarajućih ograničenja u svrhu sigurnosti koja se odnose na stavljanje na raspolaganje amonijeva nitrata iz Uredbe (EZ) br. 1907/2006 u ovu Uredbu. Time će se dopuniti ograničenja u pogledu amonijeva nitrata s masenim udjelom dušika većim od 28 % u skladu s

²⁵ Mišljenje platforme REFIT o podnesku društva Detailhandel Nederland i građanina (LTL 494) o Uredbi (EU) br. 2013/98 o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva, 21.9.2017.

²⁶ Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o ispitivanju mogućnosti prijenosa relevantnih odredaba o amonijevu nitratu iz Uredbe (EZ) br. 1907/2006 u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) br. 98/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva, COM(2015) 122 final od 12.3.2015.

Uredbom (EZ) br. 1907/2006. Prenošenjem tih ograničenja povećat će se dosljednost pravnog okvira te vjerojatnost da će se on poštovati i izvršavati.

- **Temeljna prava**

Prijedlog ima blago negativan učinak na slobodu poduzetništva jer se njime proširuju ograničenja na razini EU-a za stavljanje prekursora eksploziva na raspolaganje široj javnosti. Međutim, taj je učinak zanemariv jer je riječ o vrlo malom tržištu. Nadalje, smanjenje potrošnje ograničenih proizvoda i potražnje za njima može pratiti povećanje potrošnje proizvoda niže koncentracije s jednakim učinkom te potražnje za takvim proizvodima, ili za alternativnim proizvodima koje će se nastaviti razvijati.

Ovaj Prijedlog nema znatan utjecaj na zaštitu osobnih podataka u odnosu na postojeći pravni okvir. S jedne strane ovim se Prijedlogom namjerava obustaviti registracija transakcija s pojedincima. S druge se strane ovim Prijedlogom obvezuje poduzeća na provjeru zakonitosti svake transakcije, što podrazumijeva prikupljanje i obradu osobnih podataka. Stoga bi se količina podataka koji se prikupljaju i obrađuju općenito mogla blago povećati. Ovim se Prijedlogom nastoji što više smanjiti zadiranje u pravo na zaštitu osobnih podataka tako što se uspostavljaju jasna pravila ograničenja svrhe za obradu i prikupljanje podataka te, u slučaju provjere prodaje, vrijeme čuvanja od najviše jedne godine.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Zakonodavni prijedlog nema utjecaj na proračun Unije.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Kako bi se osigurala učinkovita provedba predviđenih mjera te pratili njezini rezultati, Komisija će nastaviti usko surađivati sa Stalnim odborom za prekursore te sa svim drugim relevantnim sudionicima, od tijela država članica, dionika iz lanca nabave kemikalija do agencija i institucija EU-a.

Komisija će donijeti program za praćenje ishoda, rezultata i učinaka ove uredbe. U programu praćenja utvrđuju se sredstva i vremenski razmaci za prikupljanje podataka i drugih potrebnih dokaza. Države članice trebale bi Komisiji jednu godinu nakon početka primjene i jednom godišnje nakon toga podnijeti izvješće s informacijama koje se smatraju nužnima za djelotvorno praćenje primjene ove uredbe. Većinu tih informacija prikupit će nadležna tijela tijekom izvršavanja svojih zadaća, pa neće nastati dodatno opterećenje zbog prikupljanja podataka. Komisija će u okviru Stalnog odbora za prekursore nastojati prikupiti podatke i informacije i od gospodarskih subjekata u lancu nabave.

Komisija će djelotvornost, učinkovitost, relevantnost i dosljednost nastalog pravnog okvira i dodanu vrijednost EU-a ocijeniti najranije 6 godina nakon početka primjene kako bi bila sigurna da raspolaže dostatnim podacima o primjeni uredbe. Evaluacija će uključivati savjetovanje s dionicima kako bi se prikupile povratne informacije o učincima provedenih zakonodavnih izmjena i nezakonodavnih mjera. Referentno stanje u usporedbi s kojim će se mjeriti napredak stanje je u trenutku stupanja zakonodavnog akta na snagu.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Članak 1.: Predmet – Predmet predložene uredbe identičan je predmetu Uredbe (EU) br. 98/2013. Predloženom se uredbom utvrđuju usklađena pravila o stavljanju na raspolaganje, uvođenju, posjedovanju i uporabi tvari i smjesa koje bi se mogle zloupotrijebiti za

nezakonitu proizvodnju eksploziva, s ciljem ograničavanja njihove dostupnosti široj javnosti. Osim toga, njome se utvrđuju pravila za osiguravanje odgovarajućeg prijavljivanja sumnjivih transakcija u lancu nabave.

Članak 2.: Područje primjene – Tom se odredbom određuje da su tvari ili smjese obuhvaćene usklađenim pravilima iz ove uredbe tvari ili smjese navedene na popisu u prilogima I. i II. Ovim se Prijedlogom uredbe uvode određene izmjene u pogledu priloga I. i II. Uredbi (EU) br. 98/2013., detaljnije opisane u objašnjenjima članaka 3. i 5. u nastavku.

Iz ovog su Prijedloga, kao iz Uredbe (EU) br. 98/2013, isključeni „proizvodi” u smislu članka 3. točke 3. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 te određena pirotehnička sredstva i oprema, udarne kapsule za igračke i određeni lijekovi.

Članak 3.: Definicije – Tom se odredbom utvrđuju definicije pojmova koji se upotrebljavaju u predloženoj uredbi. Budući da većina definicija zadržanih iz Uredbe (EU) br. 98/2013 ostaje nepromijenjena, tom se odredbom uvode neke dodatne definicije i izmjenjuju postojeće, kako je objašnjeno u nastavku.

U predloženoj uredbi zadržava se definicija „ograničenog prekursora eksploziva”, koji se ne smije staviti na raspolaganje pojedincima, uvesti te koji pojedinci ne smiju posjedovati niti upotrebljavati (vidjeti članak 5. stavak 1.). Pojam „ograničeni prekursor eksploziva” uključuje tvari i smjese, ali ne uključuje „proizvode” (vidjeti i članak 2. stavak 2. točku (a)). Prekursori eksploziva navedeni u Prilogu I. „ograničeni” su graničnom vrijednosti koncentracije višom od ili, u slučaju amonijeva nitrata, jednakom ili višom od vrijednosti koncentracija navedenih u stupcu 2. Priloga I.

Kriteriji za određivanje koje bi se mjere trebale primijeniti na koje prekursore eksploziva uključuju razinu prijetnje povezane s dotičnim prekursorom eksploziva, količinu prodaje dotičnog prekursora eksploziva i mogućnost utvrđivanja razine koncentracije ispod koje se prekursor eksploziva i dalje može upotrebljavati u legitimne svrhe za koje je stavljen na raspolaganje te je znatno manje vjerojatno da će se moći upotrijebiti za nezakonitu proizvodnju eksploziva (vidjeti uvodnu izjavu 5.).

Područje primjene „ograničenih prekursora eksploziva” Prilogom I. prošireno je u usporedbi s Uredbom (EU) br. 98/2013 na tri načina. Kao prvo, ovim Prijedlogom uredbe u Prilog I. uvodi se sumporna kiselina. Nezakoniti eksplozivi upotrijebljeni u nekoliko terorističkih napada posljednjih godina u EU-u proizvedeni su upotrebom sumporne kiseline. Stavljanje sumporne kiseline na tržište u EU-u već je regulirano zbog njezinih opasnih svojstava kao kemijske tvari nagrizajuće za kožu (Prilog VI. Uredbi (EZ) br. 1272/2008). Sumpornu kiselinu ispod granične vrijednosti koncentracije od 15 % masenog udjela kako je utvrđena u stupcu 2. Priloga I. znatno je teže upotrijebiti za nezakonitu proizvodnju eksploziva, a i dalje ju je moguće upotrijebiti za legitimne svrhe radi kojih je stavljena na raspolaganje. Iako je količina trgovine sumpornom kiselinom u EU-u znatna, procjenjuje se da se samo oko 0,5 % te sumporne kiseline stavlja na raspolaganje pojedincima.

Kao drugo, u usporedbi s Uredbom (EU) br. 98/2013 ovim se Prijedlogom uredbe u Prilogu I. granična koncentracija nitrometana smanjuje s 30 % na 16 % masenog udjela. Ispod granične vrijednosti od 16 % masenog udjela znatno je teže upotrijebiti nitrometan za nezakonitu proizvodnju eksploziva, a i dalje ga je moguće upotrijebiti za legitimne svrhe radi kojih je stavljen na raspolaganje. Količina trgovine nitrometanom u EU-u je mala, kao i udjel nitrometana koji se stavlja na raspolaganje pojedincima.

Kao treće, postojeće ograničenje amonijeva nitrata od 16 % ili više masenog udjela dušika već je uvedeno Uredbom (EZ) br. 1907/2006 (Prilog XVII.) te je preneseno u ovu uredbu (Prilog I.; vidjeti i članak 5. stavak 2. te članak 18.). Uključenje ograničenja za amonijev

nitrat primjerenije je ovoj uredbi, kojom se rješavaju pitanja sigurnosnih rizika, nego Uredbi (EZ) br. 1907/2006, kojom se nastoje zaštititi javno zdravlje, okoliš i sigurnost²⁷.

Prenošenjem se ne utječe na područje primjene postojećeg ograničenja. Iz tog se razloga u članku 5. stavku 2. u pogledu amonijeva nitrata za poljoprivrednu djelatnost navodi da poljoprivrednici zadržavaju pristup amonijevu nitratu s masenim udjelom dušika 16 % ili većim. U okviru tog prenošenja ovim se Prijedlogom uredbe stoga uvodi definicija „poljoprivredne djelatnosti” kako je određena u Prilogu XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006.

Predloženom uredbom uvodi se definicija „reguliranog prekursora eksploziva”, kojom nisu obuhvaćeni samo ograničeni prekursori eksploziva navedeni u Prilogu I., nego i prekursori eksploziva (koje treba prijaviti) navedeni u Prilogu II. U usporedbi s Uredbom (EU) br. 98/2013 iz Priloga II. ovog Prijedloga uredbe isključena su upućivanja na sumpornu kiselinu i amonijev nitrat, koja se sada uključuju u Prilog I. Na temelju članka 9. od gospodarskih subjekata se zahtijeva da prijavljuju sumnjive transakcije povezane s reguliranim prekursorima eksploziva navedenima u Prilogu I. ili Prilogu II.

Definicija „gospodarskog subjekta” u ovoj je uredbi precizirana kako bi se njome obuhvatili samo subjekti koji stavljaju na tržište regulirane prekursore eksploziva ili pružaju s njima povezane usluge. Nadalje, pojašnjava se da su pojmom „gospodarski subjekti” obuhvaćeni i subjekti koji posluju na internetu, uključujući digitalna internetska tržišta koja potrošačima i/ili trgovcima omogućuju da jedni s drugima zaključuju transakcije na *web*-mjestu istog tog internetskog tržišta ili na drugom *web*-mjestu za koje se upotrebljavaju usluge računalstva koje pruža to internetsko tržište.

Definicija „pojedinca” proširuje se kako bi se njome obuhvatile i „pravne osobe” te se uvodi definicija „profesionalnog korisnika”. Razlika između „profesionalnog korisnika”, kojemu se ograničeni prekursori eksploziva mogu staviti na raspolaganje, i „pojedinca”, kojemu ne mogu, ovisi o tome namjerava li ta osoba upotrijebiti taj prekursor eksploziva za svrhe koje su povezane s njegovom poslovnom ili profesionalnom djelatnošću.

Razlikovni je element „profesionalnog korisnika” taj što „gospodarski subjekt” stavlja ograničeni prekursor eksploziva na raspolaganje drugoj osobi, a „profesionalni korisnik” to ne čini. Svaka fizička ili pravna osoba koja prekursor eksploziva stavlja na raspolaganje drugoj osobi smatra se gospodarskim subjektom i mora postupati u skladu s obvezama utvrđenima u ovoj uredbi.

Članak 4.: Sloboda kretanja – Tom se odredbom propisuje načelo slobode kretanja u pogledu prekursora eksploziva reguliranih predloženom uredbom. Odredbom se ostavlja prostor za druga ograničenja povezana s prekursorima eksploziva na temelju prava Unije, npr. pravila Unije za razvrstavanje, označivanje i pakiranje tih tvari. Odredba se razlikuje od odgovarajuće odredbe iz Uredbe (EU) br. 98/2013 na dva načina. Kao prvo, načelo slobode kretanja primjenjuje se na ograničene prekursore eksploziva svih koncentracija, a ne samo na one čija je koncentracija iznad granične vrijednosti. Kao drugo, zbog općenitijeg upućivanja na iznimke od pravila o slobodnom kretanju „određeno u ovoj Uredbi” nije potrebno upućivati na posebne odredbe ove uredbe, kao što je bilo potrebno u slučaju Uredbe (EU) br. 98/2013.

Članak 5.: Stavljanje na raspolaganje, uvođenje, posjedovanje i uporaba – Ovom se odredbom zabranjuju stavljanje na raspolaganje, uvođenje, posjedovanje i upotreba

²⁷

Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o ispitivanju mogućnosti prijenosa relevantnih odredaba o amonijevu nitratu iz Uredbe (EZ) br. 1907/2006 u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) br. 98/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva, COM(2015) 122 final od 12.3.2015.

ograničenih prekursora eksploziva u koncentracijama iznad graničnih vrijednosti utvrđenih u stupcu 2. Priloga I. ovoj Uredbi.

Stavkom 2. utvrđuje se iznimka od te zabrane za amonijev nitrat u svrhu poljoprivrednih aktivnosti u skladu s postojećim ograničenjima iz Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006. Poljoprivrednici, uz uvjet da nisu već obuhvaćeni definicijom „profesionalnih korisnika”, mogu nabavljati, uvoditi, posjedovati i upotrebljavati, u poljoprivredne svrhe, amonijev nitrat s masenim udjelom dušika većim od 16 %.

Iznimka od zabrane utvrđene Uredbom (EU) br. 98/2013, prema kojoj država članica može zadržati ili uspostaviti režim registracije koji omogućava stavljanje na raspolaganje pojedincima, uvođenje, posjedovanje ili uporabu određenih ograničenih prekursora eksploziva od strane pojedinaca ako gospodarski subjekt koji ih stavlja na raspolaganje registrira svaku takvu transakciju, ukida se u ovom Prijedlogu uredbe.

Za razliku od toga, mogućnost zadržavanja ili uspostave sustava dozvola očuvana je stavkom 3. tog članka. Time se pojedincima omogućuje nabava, uvođenje, posjedovanje ili upotreba ograničenih prekursora eksploziva koncentracije više od granične vrijednosti iz stupca 2. u Prilogu I. u legitimne svrhe ako za to imaju dozvolu.

Ovim se Prijedlogom uredbe postojeći parametri za izdavanje dozvola izmjenjuju kako bi bili stroži, i to na dva načina. Kao prvo, neke ograničene prekursore eksploziva koncentracije više od granične vrijednosti utvrđene ovom uredbom pojedinci ne mogu upotrijebiti na legitiman način. Stoga se predlaže ukidanje izdavanja dozvola za kalijev klorat, kalijev perklorat, natrijev klorat i natrijev perklorat. Dozvole se mogu zatražiti samo za ograničen broj ograničenih prekursora eksploziva za koje postoje znatni legitimni načini na koje ih mogu upotrebljavati pojedinci, tj. samo za već ograničene vodikov peroksid, nitrometan i dušičnu kiselinu te za novopredloženu sumpornu kiselinu.

Kao drugo, u skladu s predloženom uredbom dozvole se za potonje tvari mogu izdavati samo ako njihova koncentracija nije viša od gornje granice utvrđene u stupcu 3. Priloga I. ovoj uredbi. Iznad te gornje granice opasnost od tih tvari, u smislu potencijala za njihovu upotrebu za nezakonitu proizvodnju eksploziva, važnija je od neznatne legitimne uporabe od strane pojedinaca, koji svoje potrebe mogu u jednakoj mjeri zadovoljiti alternativnim tvarima ili nižim koncentracijama. To se već odražava u Uredbi (EU) br. 98/2013, kojom su utvrđene iste gornje granice u režimima registracije za nabavu vodikova peroksida, nitrometana i dušične kiseline. Za novo predloženu sumpornu kiselinu gornja granica utvrđuje se na 40 %, vrijednost iznad koje koncentracija sumporne kiseline postaje sve opasnija, uključujući opasnost za proizvodnju eksploziva. Legitimni načini na koje pojedinci mogu upotrijebiti koncentriranu sumpornu kiselinu zanemarivi su te za nju postoje brojne zamjene.

Države članice u skladu sa stavkom 4. bez odgode obavješćuju Komisiju o sustavima dozvola koje su uspostavile za ograničene prekursore eksploziva, što Komisija objavljuje u skladu sa stavkom 5.

Članak 6.: Dozvole – Tom se odredbom utvrđuju pravila za kriterije i postupke za izdavanje i odobravanje dozvola. Uredbom (EU) br. 98/2013 od nadležnih tijela zahtijeva se da uzmu u obzir sve relevantne okolnosti, a posebno zakonitost namjeravane upotrebe. Predloženom se uredbom pobliže utvrđuje koje relevantne okolnosti treba uzeti u obzir, odnosno dostupnost nižih koncentracija ili alternativnih tvari kojima bi se postigao sličan učinak, predložena rješenja za skladištenje kako bi se osiguralo da se ograničeni prekursori eksploziva čuvaju na sigurnom te provjere pojedinaca koji podnose zahtjev za dozvolu, uključujući njihovu kaznenu evidenciju.

Podaci iz kaznene evidencije razmjenjuju se u skladu s Okvirnom odlukom Vijeća 2009/315/PUP od 26. veljače 2009.²⁸ Upotrebom Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS) za dobivanje informacija o prethodnim osuđujućim presudama osigurat će se da tijela država članica pri izdavanju dozvola uzimaju u obzir ne samo osuđujuće presude donesene u njihovoj državi članici, nego i one donesene u drugim državama članicama. Tako će se osigurati da se pri donošenju odluke o odobrenju dozvole u obzir uzmu sve dostupne relevantne informacije o prethodnim osuđujućim presudama. Osim toga, tom se odredbom osigurava obveza svih država članica da odgovaraju na zahtjeve za takve informacije, neovisno o odredbama njihova nacionalnog zakonodavstva u tom pogledu.

Dozvole koje su države članice izdale u skladu s člankom 7. Uredbe (EU) br. 98/2013 postaju nevaljane nakon stupanja na snagu ove uredbe jer za izdavanje tih dozvola nisu nužno uzete u obzir sve okolnosti utvrđene ovom uredbom. Neovisno o tome, država članica može odlučiti, na zahtjev pojedinog nositelja dozvole, potvrditi, obnoviti ili produljiti dozvolu izdanu u toj državi članici ako nadležno tijelo smatra da su pri njezinu izdavanju ispunjeni svi kriteriji utvrđeni ovom uredbom.

Uredbom (EU) br. 98/2013 Komisija je ovlaštena da, uz savjetovanje sa Stalnim odborom za prekursore, sastavi smjernice o tehničkim detaljima za dozvole kako bi se olakšalo njihovo uzajamno priznavanje, uključujući nacrt obrasca za dozvole. Taj obrazac, utvrđen 2014., uključen je u Prilog III. predložene uredbe kako bi se olakšalo uzajamno priznavanje dozvola među državama članicama koje primjenjuju sustav dozvola.

Članak 7.: Obavješćivanje opskrbnog lanca – Tom se odredbom nastoji poboljšati praktična primjena uredbe kodifikacijom dobre prakse u pogledu prijenosa informacija. Stavkom 1. osigurat će se da svaki sudionik u lancu nabave bude svjestan da proizvod kojim rukuje podliježe ograničenjima iz ove uredbe. U skladu s Uredbom (EU) br. 98/2013 gospodarski subjekt koji namjerava staviti na raspolaganje pojedincu ograničene prekursore eksploziva stavljanjem odgovarajuće oznake ili provjerom da je stavljena odgovarajuća oznaka, osigurava da je na pakiranju jasno navedeno da je nabava, posjedovanje ili uporaba ograničenog prekursora eksploziva od strane pojedinaca podložna ograničenju kako je utvrđeno u Uredbi (EU) br. 98/2013. Zbog te je odredbe nastala nesigurnost u pogledu toga tko je odgovoran za označavanje prekursora eksploziva, je li to subjekt koji proizvodi ili subjekt koji prodaje relevantni proizvod, što je dovelo do toga da mnogi proizvodi nisu označeni.

Pravilnom primjenom Uredbe zahtijeva se da subjekti na razini maloprodaje i veleprodaje budu svjesni da je stjecanje, posjedovanje ili uporaba određenog proizvoda od strane pojedinaca ograničena. Gospodarski subjekt koji je u najboljem položaju da utvrdi je li proizvod obuhvaćen područjem primjene ove uredbe gospodarski je subjekt koji proizvodi ili pakira proizvod. Oznaka nije uvijek najprikladniji način informiranja jer to kriminalcima može olakšati kupovinu proizvoda. Gospodarski subjekti u kemijskom sektoru naviknuti su međusobno se obavješćivati duž lanca nabave na druge načine, kao što je uključivanje informacija u sigurnosno-tehničke listove sastavljene u skladu s Prilogom II. Uredbi (EZ) br. 1907/2006. Zato se predloženom uredbom odredba o označivanju zamjenjuje općenitom odredbom kojom se od svakog gospodarskog subjekta zahtijeva da gospodarskog subjekta primatelja obavijesti o tome da proizvod podliježe ograničenjima iz članka 5. ove uredbe.

Stavkom 2. uvodi se konkretniji zahtjev za osoblje uključeno u prodaju ograničenih prekursora eksploziva. Nakon što zaprimе informacije navedene u stavku 1. maloprodaja i veleprodaja moraju osigurati da je njihovo osoblje uključeno u prodaju svjesno kakve

²⁸ Okvirna odluka Vijeća 2009/315/PUP od 26. veljače 2009. o organizaciji i sadržaju razmjene podataka iz kaznene evidencije između država članica (SL L 93, 7.4.2009., str. 23.).

proizvode nude te da ti proizvodi sadržavaju prekursore eksploziva, kao i da to osoblje bude upućeno u obveze na temelju uredbe. To bi se, naprimjer, moglo olakšati na automatski način, npr. uključivanjem tih informacija u crtične kodove, ali i tako da se samo specijaliziranom prodajnom osoblju dopusti zaključivanje transakcija koje uključuju ograničene prekursore eksploziva.

Članak 8.: Provjera nakon prodaje – Tom se odredbom uvodi izričita obveza gospodarskih subjekata da provjeravaju da ne izvršavaju transakcije kojima bi se prekršio članak 5. ove uredbe. Na temelju Uredbe (EU) br. 98/2013 od gospodarskih subjekata zahtijeva se provjera dozvola pri stavljanju ograničenih prekursora eksploziva na raspolaganje pojedincima u skladu sa sustavom dozvola iz članka 5. stavka 3. U stavku 1. dodaje se da u tim slučajevima gospodarski subjekti moraju provjeriti dokaz o identitetu potencijalnog kupca.

Pojedinac ne bi trebao moći doći u posjed ograničenih prekursora eksploziva tako što tvrdi da je profesionalni korisnik. Stavkom 2. kodificira se dobra praksa gospodarskih subjekata koji za svaku transakciju provjeravaju da potencijalni kupac zaista ima potrebu za ograničenim prekursorom eksploziva u svrhe povezane s njegovom trgovačkom, poslovnom, obrtničkom ili profesionalnom djelatnošću, u skladu s definicijom „profesionalnog korisnika” iz članka 3. točke 8.

Predloženom se uredbom propisuje da bi se potencijalnog kupca trebalo ispitati barem o njegovoj trgovačkoj, poslovnoj, obrtničkoj ili profesionalnoj djelatnosti i o namjeravanoj upotrebi ograničenog prekursora eksploziva. Ako gospodarski subjekt posumnja da potencijalni kupac nema profesionalnu potrebu za ograničenim prekursorom eksploziva koji želi kupiti, transakciju treba odbiti i prijaviti nadležnim tijelima u skladu s člankom 9. ako postoji osnovana sumnja da je dotična tvar ili smjesa namijenjena za nezakonitu proizvodnju eksploziva.

Članak 9.: Prijava sumnjivih transakcija, nestanaka i krađa – Tom se odredbom utvrđuju zahtjevi za prijavljivanje sumnjivih transakcija, nestanaka i krađa. Odredbom se restrukturira postojeći zahtjev iz Uredbe (EU) br. 98/2013 kako bi bio jasniji i kronološki te se navodi da se prijave izvršavaju „u svrhu otkrivanja i sprečavanja nezakonite proizvodnje eksploziva”.

Predloženom se uredbom nastoji pojačati otkrivanje nezakonite proizvodnje eksploziva tako što se od gospodarskih subjekata zahtijeva da uvedu postupke za otkrivanje sumnjivih transakcija. Ti bi postupci trebali biti usmjereni na kontekst u kojem se nude regulirani prekursori eksploziva, odnosno na to nude li se na internetu ili izvan njega te nude li se pojedincima, profesionalnim korisnicima ili drugim gospodarskim subjektima.

Na temelju Uredbe (EU) br. 98/2013 od gospodarskih subjekata zahtijeva se da prijavljuju sumnjive transakcije, posebno kad potencijalni kupac namjerava kupiti regulirane prekursore eksploziva u količinama, kombinacijama ili koncentracijama koje su neuobičajene za „privatnu” upotrebu. Međutim, profesionalni korisnici također mogu biti potencijalni kupci, a njihove transakcije ne izazivaju sumnju samo zato što oni namjeravaju upotrebljavati regulirani prekursor eksploziva za svrhu koja nije „privatna”. U ovom Prijedlogu uredbe stoga se zahtijeva da se transakcije smatraju sumnjivima kad potencijalni kupac namjerava kupiti regulirane prekursore eksploziva u količinama, kombinacijama ili koncentracijama koje su neuobičajene za „legitimnu” upotrebu.

Ako gospodarski subjekti imaju opravdane razloge za sumnju da je tvar ili smjesa namijenjena za nezakonitu proizvodnju eksploziva, trebali bi to prijaviti postojećim nacionalnim kontaktnim točkama navedenima u stavku 5., koje bi na temelju ovog Prijedloga uredbe trebale biti dostupne u svakom trenutku. Budući da je vrijeme od presudne važnosti u sprječavanju mogućih terorističkih napada, prijavu treba podnijeti u roku od 24 sata.

U skladu s Uredbom (EU) br. 98/2013 gospodarski subjekti moraju prijaviti veće nestanke i krađe reguliranih prekursora eksploziva nacionalnoj kontaktnoj točki države članice u kojoj je došlo do nestanka ili krađe. Predloženom uredbom ta se obveza proširuje na profesionalne korisnike (stavak 3.) te, kad su u pitanju ograničeni prekursori eksploziva, na pojedince koji su došli u posjed ograničenih prekursora eksploziva bez dozvole.

Članak 10.: Izobrazba i podizanje svijesti – Tom se odredbom za države članice uvodi obveza organizacije aktivnosti izobrazbe i podizanja svijesti. Na temelju stavka 1. zahtijeva se da se osigura izobrazba za pripadnike policije, službi koje prve reagiraju i carinskih tijela kako bi mogli prepoznati tvari i smjese koje su regulirani prekursori eksploziva tijekom vršenja svojih dužnosti te pravodobno i prikladno reagirati na sumnjive aktivnosti. U skladu sa stavkom 2. države članice moraju najmanje dvaput godišnje organizirati aktivnosti za podizanje svijesti usmjerene na posebne značajke svakog od različitih sektora u kojima se upotrebljavaju regulirani prekursori eksploziva.

Članak 11.: Nacionalna inspeksijska tijela – Tom se odredbom za države članice uvodi obveza uspostave nadležnih tijela za inspekciju i kontrolu pravilne primjene članaka od 4. do 9. ove uredbe. U skladu sa stavkom 2. ta tijela imaju istražne ovlasti koje su im potrebne za osiguravanje pravilnog upravljanja njihovim zadaćama.

Članak 12.: Smjernice – Tom se odredbom Komisiju ovlašćuje za redovito ažuriranje, nakon savjetovanja sa Stalnim odborom za prekursore, postojećih smjernica te za njihovo proširenje s obzirom na tri nova područja. Kao prvo, s obzirom na uvođenje obveze uspostave inspeksijskih tijela utvrdit će se smjernice za provedbu tih inspekcija i njihove učestalosti.

Kao drugo, prekursori eksploziva sve se više prodaju na internetu. U ovoj se uredbi ponavlja da se njezina ograničenja primjenjuju i na pošiljke naručene na daljinu te se stoga pojašnjava da gospodarski subjekti moraju ispuniti obveze na temelju uredbe i pri poslovanju na internetu (vidjeti članak 3.). U smjernicama će se odgovoriti na praktična pitanja koja nastaju pri naručivanju na daljinu, npr. kako provesti provjere koje se zahtijevaju u skladu s člankom 8. i otkriti sumnjive transakcije u skladu s člankom 9.

Kao treće, na snazi je nekoliko pravnih okvira kojima se nadležnim tijelima omogućuje razmjena informacija o sumnjivim transakcijama, nestancima, krađama i drugim sumnjivim događanjima ili zahtjevima za dozvole za koje se čini da imaju prekograničan element²⁹. Praktičari ističu da je glavna prepreka u razmjeni informacija u prekograničnim slučajevima povezana s praktičnim pitanjima kao što je metoda razmjene, o čemu će više riječi biti u smjernicama.

Članak 13.: Sankcije – Tom se odredbom zadržava postojeće pravilo iz Uredbe (EU) br. 98/2013 da moraju postojati djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće sankcije za kršenja ove uredbe.

Članak 14.: Zaštitna klauzula – Tom se odredbom zadržava zaštitna klauzula iz Uredbe (EU) br. 98/2013 kojom se državama članicama omogućuje uvođenje dodatnih ograničenja tako da režim iz Priloga I. ili II. počnu primjenjivati na nove tvari ili tako da snize granične vrijednosti koncentracija u Prilogu I. Države članice moraju za takva dodatna ograničenja dostaviti obrazloženja, koja Komisija razmatra bez odgode. Komisija je već ovlaštena za

²⁹

Npr. Odluka Vijeća 2005/671/PUP od 20. rujna 2005. o razmjeni informacija i suradnji u vezi s kaznenim djelima terorizma (SL L 253, 29.9.2005., str. 22.) i Uredba Vijeća (EZ) br. 515/97 od 13. ožujka 1997. o uzajamnoj pomoći upravnih tijela država članica i o suradnji potonjih s Komisijom radi osiguravanja pravilne primjene propisa o carinskim i poljoprivrednim pitanjima (SL L 82, 22.3.1997., str. 1.).

izmjenu ili prijedlog izmjena Priloga na temelju tog razmatranja. Ovim Prijedlogom uredbe Komisiji se daje ovlast i da odluči, nakon savjetovanja s dotičnom državom članicom, da mjera koju poduzima ta država članica nije opravdana te od nje zatraži da povuče mjeru.

Članak 15.: Izmjene priloga – Tom se odredbom Komisija ovlašćuje za donošenje delegiranih akata o dodavanju tvari na popis u prilogima I. i II. te za izmjene graničnih vrijednosti u Prilogu I. u mjeri u kojoj je to potrebno kako bi se prilagodile razvoju stanja u zloupotrebi tvari kao prekursora eksploziva, ili na temelju istraživanja i ispitivanja. U skladu s Uredbom (EU) br. 98/2013 Komisija ne može donositi delegirane akte za dodavanje tvari na popis u Prilogu I. Uredbi. Kao dio pripreme delegiranih akata Komisija se nastoji savjetovati s relevantnim dionicima, posebno u kemijskoj industriji i sektoru maloprodaje. Za svaku izmjenu Priloga Komisija donosi zaseban delegirani akt, nakon savjetovanja sa svim relevantnim dionicima i na temelju analize koja pokazuje da izmjena vjerojatno neće dovesti do neproporcionalnog opterećenja za gospodarske subjekte ili potrošače, uzimajući u obzir ciljeve koji se nastoje ostvariti.

Članak 16.: Izvršavanje delegiranja – Tom se odredbom utvrđuju uvjeti za donošenje delegiranih akata u skladu s načelima za njihovo donošenje utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu od 13. travnja 2016., kojim se u usporedbi s Uredbom (EU) br. 98/2013 za Komisiju uvodi obveza savjetovanja sa stručnjacima koje imenuje svaka država članica.

Članak 17.: Hitni postupak – Tom se odredbom omogućuje brži postupak za donošenje delegiranih akata ako je to u skladu s člankom 15. stavkom 1. nužno zbog hitnosti.

Članak 18.: Izmjena Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 – Tom se odredbom dovršava prijenos ograničenja u pogledu amonijeva nitrata s masenim udjelom dušika 16 % ili većim u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 u ovaj Prijedlog uredbe brisanjem stavka 2. iz unosa 58. u Prilogu XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006. Stavkom 3. u unosu 58. bila je predviđena iznimka od tog ograničenja do 1. srpnja 2014., stoga se i taj stavak briše.

Članak 19.: Stavljanje izvan snage Uredbe (EU) br. 98/2013 – Tom se odredbom stavlja izvan snage Uredba (EU) br. 98/2013 s učinkom od stupanja na snagu predložene uredbe te se navodi da se upućivanja na Uredbu (EU) br. 98/2013 tumače kao upućivanja na ovu uredbu.

Članak 20.: Izvješćivanje – Tom se odredbom od država članica zahtijeva da dostavljaju izvješća s posebnim informacijama povezanim s primjenom uredbe kako bi se Komisiji pomoglo u izvršavanju njezinih dužnosti u skladu s člancima 21. i 22.

Članak 21.: Praćenje – Tom se odredbom utvrđuje da Komisija uspostavlja detaljan program za praćenje ishoda, rezultata i učinaka ove uredbe.

Članak 22.: Evaluacija – Tom se odredbom utvrđuje da Komisija provodi evaluaciju ove uredbe u skladu s Komisijinim smjernicama za bolju regulativu i stavkom 22. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016. te da predstavlja izvješće o glavnim rezultatima te evaluacije Europskom parlamentu, Vijeću te Europskom gospodarskom i socijalnom odboru.

Članak 23.: Stupanje na snagu – Tom se odredbom određuje datum stupanja uredbe na snagu. Zbog hitne potrebe za uklanjanjem postojećih prijetnji uredba bi se trebala primjenjivati godinu dana od njezina stupanja na snagu. To će razdoblje omogućiti državama članicama i gospodarskim subjektima dovoljno vremena za potrebne prilagodbe radi usklađivanja s novim pravnim okvirom.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva te izmjeni Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 98/2013 o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
 uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,
 uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
 nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
 uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora³⁰,
 u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,
 budući da:

- (1) Uredbom (EU) br. 98/2013 Europskog parlamenta i Vijeća³¹ uspostavljena su usklađena pravila o stavljanju na raspolaganje, uvođenju, posjedovanju i uporabi tvari i smjesa koje bi se mogle zloupotrijebiti za nezakonitu proizvodnju eksploziva, s ciljem ograničavanja njihove dostupnosti javnosti i osiguravajući odgovarajuće prijavljivanje sumnjivih transakcija u lancu nabave.
- (2) Iako je Uredba (EU) br. 98/2013 pridonijela smanjenju opasnosti od prekursora eksploziva u Uniji, neophodno je pojačati sustav za kontrolu eksploziva kućne izrade. S obzirom na broj potrebnih izmjena i radi jasnoće primjereno je zamijeniti Uredbu (EU) br. 98/2013.
- (3) Uredbom (EU) br. 98/2013 pojedincima je ograničen pristup i uporaba prekursora eksploziva. Ne dovodeći u pitanje tu zabranu, države članice mogu odlučiti odobriti pojedincima pristup tim tvarima putem sustava dozvola i registracije. Ograničenja i kontrole prekursora eksploziva u državama članicama stoga su bili različiti i postojala je mogućnost prepreka trgovini unutar Unije, što je ometalo funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Nadalje, postojećim ograničenjima i kontrolama nije se osiguravala dostatna razina javne sigurnosti jer oni nisu sprječavali kriminalce da dođu u posjed prekursora eksploziva. Opasnost od eksploziva kućne izrade i dalje je bila velika i razvijala se.
- (4) Stoga je potrebno dodatno poboljšati i uskladiti sustav za sprječavanje nezakonite proizvodnje eksploziva s obzirom na sve veću prijetnju terorizma i drugih teških kaznenih djela javnoj sigurnosti. Time bi se ujedno osiguralo slobodno kretanje prekursora eksploziva na unutarnjem tržištu i promicalo tržišno natjecanje gospodarskih subjekata te poticale inovacije, primjerice olakšavanjem razvoja sigurnijih kemijskih tvari kojima bi se zamijenili prekursori eksploziva.

³⁰ SL C, , str. .

³¹ Uredba (EU) br. 98/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva (SL L 39, 9.2.2013., str. 1.).

- (5) Kriteriji za određivanje koje bi mjere trebalo primijeniti na koje prekursore eksploziva uključuju razinu prijetnje povezane s dotičnim prekursorom eksploziva, obujam trgovine dotičnim prekursorom eksploziva i mogućnost utvrđivanja razine koncentracije ispod koje se prekursor eksploziva i dalje može koristiti u legitimne svrhe za koje je stavljen na raspolaganje i da je pri tome znatno smanjena mogućnost da će se moći upotrijebiti za nezakonitu proizvodnju eksploziva.
- (6) Pojedinci ne bi smjeli moći nabaviti, unijeti, posjedovati ili koristiti prekursore eksploziva u koncentracijama određenima graničnim vrijednostima ni u koncentracijama koje premašuju te granične vrijednosti. Međutim, prikladno je omogućiti pojedincima da nabave, uvedu, posjeduju ili koriste neke prekursore eksploziva u legitimne svrhe u koncentracijama koje premašuju te granične vrijednosti, ali samo ako imaju dozvolu za to.
- (7) Dozvole se mogu izdati samo za tvari u koncentracijama koje ne premašuju gornju granicu utvrđenu ovom Uredbom. Iznad te gornje granice opasnost od tih tvari, u smislu potencijala za njihovu upotrebu za nezakonitu proizvodnju eksploziva, važnija je od neznatne legitimne uporabe od strane pojedinaca, koji svoje potrebe mogu u jednakoj mjeri zadovoljiti alternativnim tvarima ili nižim koncentracijama. Ovom bi se Uredbom trebalo utvrditi koje okolnosti nadležna tijela trebaju, kao minimum, uzeti u obzir kada razmatraju hoće li izdati dozvolu. To bi, zajedno s obrascem priloženim ovoj Uredbi, trebalo olakšati priznavanje dozvola u drugim državama članicama koje primjenjuju sustav dozvola.
- (8) Kako bi se moglo primjenjivati ograničenja i kontrole iz ove Uredbe, gospodarski subjekti koji prodaju takve tvari profesionalnim korisnicima ili pojedincima koji za to posjeduju dozvolu trebali bi se oslanjati na informacije koje su dostupne u prethodnim fazama u lancu nabave. Svaki bi gospodarski subjekt u lancu nabave stoga trebao obavijestiti primatelja tog ograničenog prekursora eksploziva da su stavljanje na raspolaganje, uvođenje, posjedovanje i uporaba tog ograničenog prekursora eksploziva od strane pojedinaca podložni ograničenju iz ove Uredbe, na primjer stavljanjem odgovarajuće oznake ili provjerom da je odgovarajuća oznaka stavljena ili uključivanjem tih informacija u sigurnosno-tehnički list sastavljen u skladu s Prilogom II. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća³².
- (9) Razlika između gospodarskog subjekta i profesionalnog korisnika je u tome da gospodarski subjekt stavlja na raspolaganje ograničeni prekursor eksploziva drugoj osobi, dok profesionalni korisnik nabavlja ili uvodi ograničeni prekursor eksploziva samo za svoju vlastitu uporabu. Gospodarski subjekti koji prodaju profesionalnim korisnicima ili pojedincima koji posjeduju dozvolu trebali bi osigurati da je njihovo osoblje koje je uključeno u prodaju prekursora eksploziva svjesno kakve proizvode taj gospodarski subjekt nudi i da zna da ti proizvodi sadržavaju prekursore eksploziva, na primjer uključivanjem tih informacija u crtični kod na proizvodu.
- (10) Razlika između profesionalnog korisnika, kojemu se ograničeni prekursori eksploziva mogu staviti na raspolaganje, i pojedinca, kojemu ne mogu, ovisi o tome namjerava li ta osoba upotrijebiti taj prekursor eksploziva za svrhe koje su povezane s njegovom trgovačkom, obrtničkom ili profesionalnom djelatnošću. Gospodarski subjekti stoga ne bi trebali stavljati na raspolaganje ograničeni prekursor eksploziva fizičkoj ili pravnoj osobi koja je profesionalno aktivna u području u kojem se taj ograničeni prekursor eksploziva obično ne upotrebljava u profesionalne svrhe.

³²

Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

- (11) Obveze iz ove Uredbe trebale bi se odnositi i na poduzeća koja posluju preko interneta, uključujući internetska tržišta. Stoga bi gospodarski subjekti koji posluju putem interneta također trebali osposobiti svoje osoblje i imati uspostavljene odgovarajuće procedure za otkrivanje sumnjivih transakcija. Nadalje, ne bi trebali stavljati na raspolaganje ograničene prekursore eksploziva pojedincima u državama članicama osim onih koje su zadržale ili uspostavile sustav dozvola u skladu s ovom Uredbom, a stavljanje na raspolaganje je moguće tek nakon što su provjerili da taj pojedinac ima dozvolu. Nakon što je provjerio identitet potencijalnog kupca, primjerice mehanizmima iz Uredbe (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća³³, gospodarski subjekt bi trebao provjeriti da je dozvola izdana za namjeravanu transakciju, primjerice fizičkim pregledom dozvole pri dostavi ili, uz pristanak potencijalnog kupca, kontaktiranjem nadležnog tijela države članice koja je omogućila da je se kontaktira u vezi s dozvolama koje je izdala. Poduzeća koja posluju preko interneta trebala bi, isto kao i svaka druga trgovina, od profesionalnih korisnika zahtijevati izjavu o tome za što će se proizvod upotrijebiti.
- (12) Internetska tržišta koja funkcioniraju tek kao posrednici između gospodarskih subjekata i pojedinaca, profesionalnih korisnika ili poljoprivrednika ne bi trebala biti obvezna dati upute svojem osoblju koje je uključeno u prodaju ograničenih prekursora eksploziva ni potvrditi identitet ili dozvolu potencijalnog kupca niti zahtijevati druge informacije od potencijalnog kupca. Međutim, s obzirom na središnju ulogu internetskih tržišta koja funkcioniraju kao posrednici u novčanim transakcijama na internetu, uključujući pri prodaji ograničenih prekursora eksploziva, primjereno je da preko svojih internetskih stranica jasno i djelotvorno obavijeste korisnike koji namjeravaju staviti na raspolaganje ograničene prekursore eksploziva o obvezama u skladu s ovom Uredbom. Uz to, primjereno je da internetska tržišta koja funkcioniraju kao posrednici poduzmu mjere kojima se pomaže osigurati da njihovi korisnici poštuju svoje obveze u pogledu provjere, primjerice ponudom alata kojima se olakšava provjera dozvola. Sve takve obveze na internetskim tržištima koja funkcioniraju kao posrednici u skladu s ovom Uredbom trebale bi biti uvedene ne dovodeći u pitanje članke 14. i 15. i Direktive 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁴.
- (13) Kako bi se poboljšala praktična primjena Uredbe, gospodarski subjekti i javna tijela trebali bi osigurati odgovarajuću obuku usmjerenu na upoznavanje s obvezama iz ove Uredbe. Države članice trebale bi uspostaviti tijela za inspekciju i organizirati redovne aktivnosti za podizanje informiranosti, usmjerene na posebnosti svakog pojedinog sektora, te biti u stalnom kontaktu s lancem nabave, uključujući one elemente u tom lancu koji djeluju na internetu.
- (14) Izbor tvari koje koriste kriminalci za nezakonitu proizvodnju eksploziva može se brzo promijeniti. Stoga bi trebalo biti moguće obuhvatiti dodatne tvari režimom predviđenim ovom Uredbom, ako je potrebno po hitnom postupku. Kako bi se uzeo u obzir razvoj u zlouporabi tvari kao prekursora eksploziva, ovlast donošenja akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi prenijeti na Komisiju kako bi mogla staviti na popis i dodatne tvari koje se ne smije stavljati na raspolaganje pojedincima, izmijeniti granične vrijednosti koncentracije iznad kojih

³³ Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 73.)

³⁴ Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (*Direktiva o elektroničkoj trgovini*) (SL L 178, 17.7.2000., str. 1.).

određene tvari ograničene ovom Uredbom ne smiju biti dostupne pojedincima i unijeti na popis dodatne tvari za koje treba prijaviti sumnjive transakcije. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući sa stručnjacima, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.³⁵ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci imaju sustavan pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

- (15) Kako bi se obuhvatile tvari koje još nisu ograničene ovom Uredbom za koje neka država članica ima opravdan razlog za pretpostavku da bi se mogle koristiti za nezakonitu proizvodnju eksploziva, uvodi se zaštitna klauzula koja predviđa odgovarajući postupak Unije. Nadalje, s obzirom na specifične rizike o kojima je riječ u ovoj Uredbi, prikladno je odobriti državama članicama da u određenim uvjetima donesu zaštitne mjere, uključujući za tvari na koje se već primjenjuju mjere iz ove Uredbe.
- (16) Regulatorni okvir bio bi pojednostavnjen ako se odgovarajuća ograničenja u svrhu sigurnosti koja se odnose na stavljanje na raspolaganje amonijeva nitrata iz Uredbe (EZ) br. 1907/2006 prenesu u ovu Uredbu. Stoga bi stavke 2. i 3. iz unosa 58. u Prilogu XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 trebalo izbrisati.
- (17) Uredbu (EU) br. 98/2013 trebalo bi staviti izvan snage.
- (18) Ovom se Uredbom zahtijeva obrada osobnih podataka i njihovo daljnje otkrivanje trećim stranama u slučaju sumnjivih transakcija. Ta obrada i otkrivanje podrazumijevaju zadiranje u temeljno pravo na osobni život i pravo na zaštitu osobnih podataka. U skladu s time trebalo bi osigurati da je temeljno pravo na zaštitu osobnih podataka pojedinaca čiji se osobni podaci obrađuju u primjeni ove Uredbe valjano zaštićeno. Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća³⁶ uređuje se obrada osobnih podataka koja se obavlja u okviru ove Uredbe. Stoga bi obradu osobnih podataka koju podrazumijeva izdavanje dozvola i prijava sumnjivih transakcija trebalo provesti u skladu s Uredbom (EU) 2016/679, uključujući opća načela zaštite podataka koja se odnose na zakonitost, pravednost i transparentnost, ograničavanje svrhe, smanjenje količine podataka, točnost, ograničenje razdoblja pohrane, integritet i povjerljivost te uvjet da se poštuju prava osobe čiji se podaci prikupljaju.
- (19) Komisija bi trebala provesti evaluaciju ove Uredbe na temelju pet kriterija učinkovitosti, djelotvornosti, relevantnosti, usklađenosti i dodane vrijednosti za EU te bi trebala osigurati temelj za procjene učinka mogućih dodatnih mjera. Informacije bi trebalo prikupljati redovno za potrebe evaluacije ove Uredbe.
- (20) Budući da cilj ove Uredbe – ograničavanje pristupa javnosti prekursorima eksploziva – ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego ga se zbog razmjera i učinka ograničenja može na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s

³⁵ SL L 123, 12.5. 2016., str. 1.

³⁶ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

načelom proporcionalnosti, kako je utvrđeno u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom uspostavljaju usklađena prava o stavljanju na raspolaganje, uvođenju, posjedovanju i uporabi tvari i smjese koje bi se mogle zloupotrijebiti za nezakonitu proizvodnju eksploziva, s ciljem ograničavanja njihove dostupnosti javnosti i osiguravajući odgovarajuće prijavljivanje sumnjivih transakcija u lancu nabave.

Ovom se Uredbom ne dovodi u pitanje druge, strože odredbe prava Unije koje se odnose na tvari navedene u prilogima I. i II.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na tvari s popisa iz priloga I. i II. i na smjese i tvari koje ih sadržavaju.
2. Ova se Uredba ne primjenjuje na:
 - (a) proizvode kako su definirani u članku 3. točki 3. Uredbe (EZ) br. 1907/2006;
 - (b) pirotehnička sredstva kako su definirana u članku 3. točki 1. Direktive 2013/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća³⁷;
 - (c) pirotehnička sredstva namijenjena za nekomercijalnu uporabu koja u skladu s nacionalnim pravom koriste vojne snage, tijela kaznenog progona ili vatrogasci;
 - (d) pirotehnička sredstva obuhvaćena područjem primjene Direktive 2014/90/EU Europskog parlamenta i Vijeća³⁸;
 - (e) pirotehnička sredstva namijenjena za uporabu u zrakoplovnoj i svemirskoj industriji;
 - (f) udarne kapsule namijenjene za igračke;
 - (g) lijekove koji su legitimno stavljeni na raspolaganje pojedincu na temelju liječničkog recepta u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „tvar” znači tvar u smislu članka 3. točke 1. Uredbe (EZ) br. 1907/2006;

³⁷ Direktiva 2013/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o usklađivanju zakonodavstva država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje pirotehničkih sredstava na tržište (SL L 178, 28.6.2013., str. 27.).

³⁸ Direktiva 2014/90/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o pomorskoj opremi i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/98/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 146.).

- (2) „smjesa” znači smjesa u smislu članka 3. točke 2. Uredbe (EZ) br. 1907/2006;
- (3) „proizvod” znači proizvod u smislu članka 3. točke 3. Uredbe (EZ) br. 1907/2006;
- (4) „stavljanje na raspolaganje” znači nabava, bilo uz naplatu ili besplatno;
- (5) „uvođenje” znači čin donošenja tvari na državno područje države članice bilo iz druge države članice ili iz treće zemlje;
- (6) „uporaba” znači svaka prerada, pripremanje, skladištenje, obrada ili miješanje, uključujući u proizvodnji proizvoda, ili bilo koje drugo korištenje;
- (7) „pojedinaac” znači svaka fizička ili pravna osoba kojoj je za svrhe koje nisu povezane s njezinom trgovačkom, poslovnom, obrtničkom ili profesionalnom djelatnošću potreban ograničeni prekursor eksploziva;
- (8) „profesionalni korisnik” znači svaka fizička ili pravna osoba koja ima dokazivu potrebu za ograničenim prekursorom eksploziva za svrhe povezane s njezinom trgovačkom, poslovnom, obrtničkom ili profesionalnom djelatnošću, isključujući stavljanje na raspolaganje ograničenog prekursora eksploziva drugoj osobi;
- (9) „gospodarski subjekt” znači svaka fizička ili pravna osoba ili javni subjekt ili skupina takvih osoba i/ili tijela koja isporučuje na tržište regulirane prekursore eksploziva ili usluge povezane s reguliranim prekursorima eksploziva, preko interneta ili u klasičnoj trgovini, uključujući internetska tržišta;
- (10) „internetsko tržište koje funkcionira kao posrednik” znači pružatelj usluga posredovanja koji omogućuje gospodarskim subjektima s jedne strane i pojedincima, profesionalnim korisnicima ili poljoprivrednicima s druge strane sklapanje transakcija koje se odnose na regulirane prekursore eksploziva prodajom preko interneta ili ugovorima o pružanju usluga s gospodarskim subjektima, na internetskim stranicama internetskog tržišta ili na internetskim stranicama gospodarskog subjekta koji se koristi računalnim uslugama koje osigurava internetsko tržište;
- (11) „ograničeni prekursor eksploziva” znači tvar s popisa u Prilogu I. u koncentraciji većoj od odgovarajuće granične vrijednosti iz stupca 2. u tom Prilogu, a u slučaju amonijeva nitrata u koncentraciji jednakoj ili većoj od odgovarajuće granične vrijednosti iz stupca 2. u tom Prilogu, i uključuje smjesu ili drugu tvar u kojoj je ta tvar s popisa prisutna u koncentraciji većoj od odgovarajuće granične vrijednosti, a u slučaju amonijeva nitrata u koncentraciji jednakoj ili većoj od odgovarajuće granične vrijednosti;
- (12) „regulirani prekursor eksploziva” znači tvar navedena na popisu u Prilogu I. ili Prilogu II., a uključuje smjesu ili drugu tvar u kojoj je prisutna tvar navedena u tim prilogima;
- (13) „poljoprivredna djelatnost” znači proizvodnja, podizanje nasada ili uzgoj poljoprivrednih proizvoda uključujući ubiranje plodova, mužnju, uzgoj životinja i držanje životinja u poljoprivredne svrhe, ili održavanje zemlje u dobrom poljoprivrednom i okolišnom stanju kako se utvrđuje člankom 94. Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća³⁹;

³⁹

Uredba (EU) 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) 485/2008 (SL L 347, 20.12.2013., str. 549.).

- (14) „poljoprivrednik” znači fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba, bez obzira na pravni status dodijeljen takvoj skupini i njezinim članovima na temelju nacionalnog prava, čije se poljoprivredno gospodarstvo nalazi na prostornom području primjene Ugovora kako je utvrđeno u članku 52. UFEU-a u vezi s člancima 349. i 355. UFEU-a i koja obavlja poljoprivrednu djelatnost;

Članak 4.

Slobodno kretanje

Osim ako je drukčije određeno u ovoj Uredbi ili u drugim pravnim aktima Unije, države članice ne smiju zabranjivati, ograničavati ni sprječavati stavljanje na raspolaganje reguliranih prekursora eksploziva.

Članak 5.

Stavljanje na raspolaganje, uvođenje, posjedovanje i uporaba

1. Ograničeni prekursori eksploziva ne smiju se stavljati na raspolaganje pojedincima, niti ih oni smiju uvoditi, posjedovati ili upotrebljavati.
2. Stavak 1. ne primjenjuje se na amonijev nitrat (CAS RN 6484-52-2) koji se stavlja na raspolaganje poljoprivrednicima za poljoprivrednu djelatnost, u punom ili nepunom radnom vremenu i ne nužno povezano s veličinom njihova zemljišta, ili se za njih za te svrhe uvodi ili ga oni za te svrhe posjeduju ili upotrebljavaju.
3. Država članica može zadržati ili uspostaviti sustav dozvola kojim omogućava stavljanje na raspolaganje pojedincima ili uvođenje, posjedovanje ili uporabu ograničenih prekursora eksploziva od strane pojedinaca, u koncentracijama ne većima od odgovarajućih graničnih vrijednosti iz stupca 3. Priloga I.

U skladu s takvim sustavom pojedinac mora imati, i na zahtjev pokazati, dozvolu za stjecanje, uvođenje, posjedovanje ili uporabu ograničenih prekursora eksploziva, koju je u skladu s člankom 6. izdalo nadležno tijelo države članice u kojoj će se steći, uvesti, posjedovati ili upotrebljavati taj ograničeni prekursor eksploziva.

4. Države članice bez odgode prijavljuju Komisiji sve mjere koje poduzmu kako bi primijenile sustav dozvola predviđen u stavku 3. U prijavi se navode ograničeni prekursori eksploziva za koje država članica predviđa sustav dozvola u skladu sa stavkom 3.
5. Komisija objavljuje popis mjera koje su države članice prijavile u skladu sa stavkom 4.

Članak 6.

Dozvole

1. Svaka država članica koja izdaje dozvole pojedincima s legitimnim interesom za stjecanje, uvođenje, posjedovanje ili uporabu ograničenih prekursora eksploziva utvrđuje pravila za izdavanje dozvole iz članka 5. stavka 3. Pri odlučivanju hoće li izdati dozvolu, nadležno tijelo države članice uzima u obzir sve relevantne okolnosti, a posebno:
 - (a) legitimnost namjeravane uporabe predmetne tvari;

- (b) dostupnost nižih koncentracija ili alternativnih tvari kojima bi se postigao sličan učinak;
 - (c) podatke o podnositelju zahtjeva, uključujući informacije o prethodnim kaznenim osudama podnositelja zahtjeva bilo gdje u Uniji;
 - (d) predložena rješenja za skladištenje kako bi se osiguralo da se ograničeni prekursori eksploziva čuvaju na sigurnom;
2. Dozvola se odbija ako postoji opravdana sumnja u legitimnost namjeravane uporabe ili u namjere korisnika da će ih koristiti u legitimne svrhe.
 3. Nadležno tijelo može odabrati način ograničenja valjanosti dozvole odobravajući jednokratnu ili višekratnu uporabu u razdoblju koje nije dulje od tri godine. Nadležno tijelo može obvezati nositelja dozvole da do utvrđenog isteka dozvole dokaže da su još uvijek ispunjeni uvjeti pod kojima je dozvola izdana. Na dozvoli se navode ograničeni prekursori eksploziva za koje je izdana.
 4. Nadležna tijela mogu tražiti od podnositelja zahtjeva da plati naknadu za zahtjev za dozvolu. Takva naknada ne može biti veća od troškova obrade zahtjeva.
 5. Nadležno tijelo može privremeno ili trajno oduzeti dozvolu ako postoji osnovana sumnja da više nisu ispunjeni uvjeti pod kojima je dozvola izdana.
 6. Žalbe na bilo koju odluku nadležnog tijela i sporovi o sukladnosti s uvjetima za dozvolu saslušavaju se pred odgovarajućim tijelom nadležnim prema nacionalnom pravu.
 7. Država članica u kojoj postoji sustav dozvola iz članka 5. stavka 3. može priznati dozvole izdane u drugim državama članicama.

Države članice mogu upotrebljavati format za izdavanje dozvola iz Priloga III.

8. Informacije o prethodnim kaznenim osudama u drugim državama članicama iz stavka 1. točke (c) dobivaju se putem sustava utvrđenog Okvirnom odlukom Vijeća 2009/315/PUP⁴⁰. Odgovore na zahtjeve za takve informacije šalju središnja tijela iz članka 3. te Okvirne odluke u roku od 20 radnih dana od dana primitka zahtjeva.
9. Dozvole koje izdaju države članice u skladu s člankom 7. Uredbe (EZ) br. 98/2013 koje su valjane na [datum stupanja na snagu ove Uredbe] postaju nevaljane na taj datum. Svaka država članica može odlučiti, na zahtjev imatelja dozvole, da potvrdi, obnovi ili produži takvu dozvolu koja je izdana u toj državi članici ako ograničeni prekursori eksploziva mogu biti podložni dozvoli u skladu s graničnim vrijednostima iz stupca 3. Priloga I. i nadležno tijelo smatra da su ispunjeni zahtjevi za izdavanje dozvole iz stavka 1. Takva potvrda, obnova ili produženje trebaju biti u skladu s vremenskim ograničenjem iz stavka 3. ovog članka.

Članak 7.

Obavješćivanje lanca nabave

1. Gospodarski subjekt koji stavi na raspolaganje ograničeni prekursor eksploziva drugom gospodarskom subjektu mora ga i obavijestiti da je stjecanje, posjedovanje

⁴⁰ Okvirna odluka Vijeća 2009/315/PUP od 26. veljače 2009. o organizaciji i sadržaju razmjene podataka iz kaznene evidencije između država članica (SL L 93, 7.4.2009., str. 23.).

ili uporaba tog ograničenog prekursora eksploziva od strane pojedinaca podložno ograničenju iz članka 5. stavaka 1. i 3.

2. Gospodarski subjekt koji stavi na raspolaganje regulirane prekursore eksploziva profesionalnom korisniku ili pojedincu u skladu s člankom 5. stavkom 3. mora osigurati i moći dokazati nadležnim tijelima iz članka 11. da je njegovo osoblje koje je uključeno u prodaju reguliranih prekursora eksploziva:
 - (a) svjesno činjenice da proizvodi koje nude sadržavaju regulirane prekursore eksploziva;
 - (b) upućeno u obveze iz članaka 5. do 9. ove Uredbe.
3. Internetsko tržište koje funkcionira kao posrednik mora poduzeti mjere kako bi osiguralo da su njegovi korisnici obaviješteni o svojim obvezama prema ovoj Uredbi ako stavljaju na raspolaganje ograničene prekursore eksploziva.

Članak 8.

Provjera nakon prodaje

1. Gospodarski subjekt koji stavlja na raspolaganje ograničeni prekursor eksploziva pojedincu u skladu s člankom 5. stavkom 3. mora za svaku transakciju provjeriti dokaz o identitetu i dozvolu u skladu sa sustavom koji je uspostavljen u državi članici gdje je ograničeni prekursor eksploziva stavljen na raspolaganje.
2. Kako bi provjerio da je potencijalni kupac profesionalni korisnik ili poljoprivrednik, gospodarski subjekt koji stavlja na raspolaganje ograničeni prekursor eksploziva profesionalnom korisniku ili poljoprivredniku mora za svaku transakciju zatražiti sljedeće:
 - (a) podatke o trgovačkoj, poslovnoj, obrtničkoj ili profesionalnoj djelatnosti potencijalnog kupca;
 - (b) za koju svrhu potencijalni kupac namjerava upotrijebiti ograničene prekursore eksploziva.
3. Za svrhe provjere poštovanja ove Uredbe te otkrivanja i sprječavanja nelegalne proizvodnje eksploziva gospodarski subjekti čuvaju podatke iz stavka 2. zajedno s imenom i adresom kupca godinu dana nakon datuma transakcije. Tijekom tog vremena ti podaci moraju biti dostupni za inspekciju na zahtjev nadležnih inspekcijskih tijela ili tijela za provedbu zakona.
4. Internetsko tržište koje funkcionira kao posrednik mora poduzeti mjere kako bi osiguralo da njegovi korisnici poštuju svoje obveze u skladu s ovim člankom ako stavljaju na raspolaganje ograničene prekursore eksploziva.

Članak 9.

Prijava sumnjivih transakcija, nestanaka i krađa

1. U cilju otkrivanja i sprječavanja nelegalne proizvodnje eksploziva gospodarski subjekti moraju prijaviti transakcije u vezi s reguliranim prekursorima eksploziva, uključujući i transakcije koje uključuju profesionalne korisnike, ako postoje utemeljeni razlozi za sumnju da se tvar ili smjesa namjerava upotrijebiti za nelegalnu proizvodnju eksploziva.

Gospodarski subjekti takve sumnjive transakcije prijavljuju nakon što su razmotrili sve okolnosti, a posebno ako potencijalni kupac pokazuje jedno od sljedećeg:

- (a) nejasan je u vezi s namjeravanom uporabom reguliranih prekursora eksploziva;
 - (b) izgleda da nije upoznat s namjeravanom uporabom reguliranog prekursora eksploziva ili je ne može uvjerljivo objasniti;
 - (c) namjerava kupiti regulirane prekursore eksploziva u količinama, kombinacijama ili koncentracijama neuobičajenima za legitimnu uporabu;
 - (d) nije voljan pružiti dokaz svojeg identiteta, prebivališta ili, prema potrebi, statusa profesionalnog korisnika ili gospodarskog subjekta;
 - (e) ustraje na korištenju neuobičajenih metoda plaćanja, uključujući velike količine gotovine.
2. Gospodarski subjekti, osim internetskih tržišta koja funkcioniraju kao posrednici, moraju imati uspostavljene postupke za otkrivanje sumnjivih transakcija, i to ciljano za okruženje u kojem se nude ti regulirani prekursori eksploziva.
 3. Gospodarski subjekti mogu odbiti sumnjivu transakciju i moraju prijaviti sumnjivu transakciju ili pokušaj transakcije u roku od 24 sata, uključujući ako je moguće identitet kupca, državnoj kontaktnoj točki države članice gdje je sumnjiva transakcija izvršena ili pokušana.
 4. Svaka država članica uspostavlja jednu ili više nacionalnih kontaktnih točaka s jasno naznačenim telefonskim brojem i adresom elektroničke pošte za prijavu sumnjivih transakcija. Nacionalne kontaktne točke moraju biti dostupne u svakom trenutku.
 5. Gospodarski subjekti i profesionalni korisnici moraju prijaviti znatne nestanke i krađe reguliranih prekursora eksploziva nacionalnoj kontaktnoj točki države članice u kojoj je došlo do nestanka ili krađe. Pri odlučivanju jesu li nestanak ili krađa znatni uzimaju u obzir je li količina neuobičajena s obzirom na sve okolnosti tog slučaja.
 6. Pojedinci koji su nabavili ograničene prekursore eksploziva u skladu s člankom 5. stavkom 3. moraju prijaviti znatne nestanke i krađe ograničenih prekursora eksploziva nacionalnoj kontaktnoj točki države članice u kojoj je došlo do nestanka ili krađe.

Članak 10.

Osposobljavanje i podizanje svijesti

1. Države članice osiguravaju osposobljavanje za pripadnike tijela za provedbu zakona, službi koje prve reagiraju i carinskih tijela, kako bi tijekom vršenja dužnosti mogli prepoznati tvari i smjese koje su prekursori eksploziva te pravovremeno i prikladno reagirati na sumnjive aktivnosti.
2. Države članice moraju najmanje dvaput godišnje organizirati aktivnosti za podizanje svijesti usmjerene na specifičnosti svakog od različitih sektora u kojima se upotrebljavaju regulirani prekursori eksploziva.

Članak 11.

Nacionalna inspekcijska tijela

1. Svaka država članica osigurava uspostavu nadležnih tijela za inspekciju i kontrolu pravilne primjene članaka od 4. do 9. ove Uredbe.
2. Svaka država članica osigurava da nadležna tijela iz stavka 1. imaju potrebne ovlasti za istragu koje su im potrebne za pravilno izvršavanje njihovih zadaća.
3. Svaka država članica nadležnim tijelima iz stavka 1. stavlja na raspolaganje odgovarajuća sredstva koja im uz ostala raspoloživa sredstva omogućuju da na vrijeme i učinkovito ispunjavaju svoje zadaće na temelju ove Uredbe.

Članak 12.

Smjernice

1. Kako bi se olakšala suradnja između nadležnih tijela i gospodarskih subjekata, Komisija nakon savjetovanja sa Stalnim odborom za prekursore redovno ažurira smjernice za podršku lancu nabave kemikalija i, prema potrebi, nadležnim tijelima. Smjernice posebno obuhvaćaju:
 - (a) informacije o načinu provedbe inspekcija;
 - (b) informacije o tome kako primjenjivati ograničenja i provoditi kontrole iz Uredbe u pogledu reguliranih prekursora eksploziva koje na daljinu naručuju pojedinci ili profesionalni korisnici;
 - (c) informacije o mogućim mjerama koje trebaju primijeniti internetska tržišta koja djeluju kao posrednici kako bi se osigurala usklađenost s ovom Uredbom;
 - (d) informacije o tome kako razmjenjivati relevantne informacije među nadležnim tijelima, nacionalnim kontaktnim točkama i državama članicama;
 - (e) ostale informacije koje se mogu smatrati korisnima.
2. Nadležna tijela osiguravaju da se smjernice iz stavka 1. redovito distribuiraju na način koji nadležna tijela smatraju prikladnim u skladu s ciljevima smjernica.

Članak 13.

Kazne

Države članice utvrđuju pravila o sankcijama primjenjivima na kršenja odredaba ove Uredbe i poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da se one provode. Te sankcije moraju biti djelotvorne, razmjerne i odvraćajuće.

Članak 14.

Zaštitna klauzula

1. Ako država članica ima opravdan razlog da bi se određena tvar koja nije na popisu u Prilogu I. ili Prilogu II. mogla koristiti za nezakonitu proizvodnju eksploziva, ona može ograničiti ili zabraniti stavljanje na raspolaganje, posjedovanje ili uporabu te tvari ili svake smjese ili tvari koja je sadrži, ili može odrediti da tvar bude podložna prijavi sumnjivih transakcija u skladu s člankom 9.

2. Ako država članica ima opravdan razlog za pretpostavku da bi se određena tvar koja je na popisu u Prilogu I. mogla koristiti za nezakonitu proizvodnju eksploziva, u koncentraciji manjoj od granične vrijednosti iz stupca 2. ili stupca 3. Priloga I., ona može dalje ograničiti ili zabraniti stavljanje na raspolaganje, posjedovanje ili uporabu te tvari smanjenjem granične vrijednosti koncentracije.
3. Ako država članica ima opravdan razlog za utvrđivanje granične vrijednosti koncentracije iznad koje tvar s popisa u Prilogu II. treba biti podložna ograničenjima koja se inače primjenjuju na ograničene prekursore eksploziva, ona može ograničiti ili zabraniti stavljanje na raspolaganje, posjedovanje ili uporabu te tvari određivanjem najviše dozvoljene koncentracije.
4. Država članica koja ograničava ili zabranjuje tvari u skladu sa stavkom 1., 2. ili 3. odmah o tome obavješćuje Komisiju i ostale države članice, navodeći svoje razloge.
5. S obzirom na informacije priopćene prema stavku 4. Komisija odmah ispituje treba li pripremiti izmjene prilogâ u skladu s člankom 15. stavkom 1. ili zakonodavni prijedlog za izmjenu prilogâ. Dotična država članica, ako je potrebno, izmjenjuje ili stavlja izvan snage svoje nacionalne mjere kako bi uzela u obzir svaku izmjenu prilogâ.
6. Ne dovodeći u pitanje stavak 5. Komisija može, nakon savjetovanja s dotičnom državom članicom i prema potrebi trećim stranama, odlučiti da mjera koju poduzima ta država članica nije opravdana te od nje zatražiti da povuče mjeru.

Članak 15.

Izmjene prilogâ

1. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 16. u vezi s dodavanjem tvari u Prilog I. i promjenama graničnih vrijednosti u Prilogu I. u mjeri u kojoj je to potrebno za prilagodbu razvoju stanja u zlouporabi tvari poput prekursora eksploziva, ili na temelju istraživanja i ispitivanja, kao i u vezi s dodavanjem tvari u Prilog II., ako je to potrebno za prilagodbu razvoju stanja u zlouporabi tvari poput prekursora eksploziva. Kao dio pripreme delegiranih akata Komisija se savjetuje s relevantnim dionicima, posebno s kemijskom industrijom i sektorom maloprodaje.

Ako u slučaju nagle promjene u procjeni rizika u pogledu zlouporabe tvari za nezakonitu proizvodnju eksploziva hitni razlozi to zahtijevaju, postupak predviđen člankom 17. primjenjuje se na delegirane akte donesene u skladu s ovim člankom.

2. Komisija donosi poseban delegirani akt za svako dodavanje tvari u Prilog I. i za svaku izmjenu graničnih vrijednosti iz Priloga I. i za svaku novu tvar dodanu u Prilog II. Svaki delegirani akt temelji se na analizi koja pokazuje da izmjena vjerojatno neće dovesti do neproporcionalnih opterećenja za gospodarske subjekte ili potrošače, uzimajući u obzir ciljeve koje treba ostvariti.

Članak 16.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članka 15. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od [stupanja na snagu]. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlašt najkasnije devet mjeseci prije kraja petogodišnjeg razdoblja. Delegiranje ovlašt prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlašt iz članka 15. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlašt koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u toj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 15. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 17.

Hitni postupak

1. Delegirani akti doneseni na temelju ovog članka stupaju na snagu bez odgode i primjenjuju se ako nije podnesen nikakav prigovor u skladu sa stavkom 2. Prilikom priopćenja delegiranog akta Europskom parlamentu i Vijeću navode se razlozi za primjenu hitnog postupka.
2. Europski parlament ili Vijeće mogu podnijeti prigovor na delegirani akt u skladu s postupkom iz članka 16. stavka 6. U takvom slučaju Komisija bez odgode stavlja dotični akt izvan snage nakon što joj Europski parlament ili Vijeće priopće svoju odluku o podnošenju prigovora.

Članak 18.

Izmjene Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006

U Prilogu XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 u unosu 58. u tablici s oznakama tvari, skupina tvari ili smjesa i uvjetima ograničenja u stupcu 2 brišu se stavci 2. i 3.

Članak 19.

Stavljanje izvan snage Uredbe (EU) br. 98/2013

1. Uredba (EU) br. 98/2013 stavlja se izvan snage od [datuma primjene].
2. Upućivanja na Uredbu (EU) br. 98/2013 tumače se kao upućivanja na ovu Uredbu.

Članak 20.

Izvrješćivanje

1. Države članice izvrješćuju Komisiju [*godinu dana od datuma primjene*] i jednom godišnje nakon toga, o sljedećem:
 - (a) broju prijavljenih sumnjivih transakcija, nestanaka i krađa;
 - (b) broju zaprimljenih zahtjeva za dozvolu iz članka 5. stavka 3., broju izdanih dozvola i najčešćim razlozima za odbijanje zahtjeva za dozvolu.
 - (c) podacima o aktivnostima za podizanje svijesti iz članka 10. stavka 2.;
 - (d) podacima o provedenim inspekcijama iz članka 11., uključujući broj inspekcija i njima obuhvaćene gospodarske subjekte.
2. Države članice pri podnošenju informacija iz stavka 1. točke (a), (c) i (d) Komisiji moraju naznačiti koja se izvrješća, mjere i inspekcije odnose na aktivnosti na internetu, a koja na aktivnosti koje se ne zbivaju na internetu.

Članak 21.

Program praćenja

Najkasnije [*godinu dana od stupanja na snagu*] Komisija uspostavlja detaljan program za praćenje ostvarenja, rezultata i učinaka ove Uredbe.

U programu praćenja utvrđuju se sredstva i vremenski razmaci za prikupljanje podataka i drugih potrebnih dokaza. Navode se mjere koje će Komisija i države članice poduzeti pri prikupljanju i analizi podataka i drugih dokaza.

Države članice dostavljaju Komisiji sve podatke i druge dokaze koji su potrebni za praćenje.

Članak 22.

Evaluacija

Komisija će najranije [*šest godina nakon datuma primjene ove Uredbe*] provesti evaluaciju ove Uredbe i izložiti glavne rezultate u izvješću Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru. Evaluacija se provodi u skladu sa smjernicama Komisije za bolju regulativu.

Države članice dostavljaju Komisiji sve potrebne informacije za pripremu tog izvješća.

Članak 23.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od [*godinu dana od dana stupanja na snagu*].

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik